

Varēs precīzāk izmeklēt dzīvniekus

Obodņikova veterinārais serviss Kuldīgā diagnostikas ierīču klāstu papildinājis ar jaudīgu digitālo ultrasonogrāfu ar krāsu dopleru.

Obodņikova veterinārā servisa ārste Signe Vīgante ar jauno ultrasonogrāfu izmeklē kaķēniti no Snēpeles, kas uz Kuldīgu atvesta pašvaldības programmā bezsaimnieka kaķu sterilizācijai.

„Aparāts ir jutīgs un precīzs, ar to viegli strādāt, tas ir labs palīgs, jo ar to var modelēt diagnozi, un tas ir svarīgi brīžos, kad ātri jāizšķiras par ārstēšanu,” stāsta veterinārārste Signe Vīgante. „Ierīce palīdz izpētīt arī dažādus mīksto audus, orgānu struktūru. Lai dzīvnieku izmeklētu, tam uz vēdera nedaudz tiek noskūts apmatojums, jo tad ir labāka saķere ar gēlu un orgānus ekrānā var labāk

redzēt. Ar jauno aparātu var izmeklēt gan sirdi, gan vēdera dobuma orgānus: aknas un žultspūsli, nieres, aizkuņģa dziedzeri, liesu, limfmezglus, dzemdi un prostatu. Var noteikt arī grūsnību.”

Aparāts iegādāts kredītā, un servisam ir sadarbība ar uzņēmumu *KJ serviss*, kas organizē mācības, tehniku ierīko un apkopj. Līdz šim bijusi sadarbība ar veterināro klīniku Tukumā. Vairākus

gadus šeit izmeklē arī ar digitālo rentģenu, te tiek paņemtas un pārbaudītas asinis.

Obodņikova veterinārais serviss Kuldīgā darbojas kopš 1995. gada, un pašlaik tajā strādā četri ārsti, viņiem piepalīdz studenti.

Inta Jansone
Lailas Liepiņas foto

Augstākās tiesas Senāts atzinis par nepamatotu un atcēlis Kurzemes apgabaltiesas

attaisnojošo spriedumu krimināllietā par dubultslepkavību Ēdolē, mājās Ābeļkrogs, 2009. gadā.

→ 4. lpp.

Detektors būtu varējis četrus izglābt. Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta statistika liecina, ka aizvadītajā gadā Kuldīgas novadā dzēsti 127 ugunsgrēki.

→ 3. lpp.

„Ja baznīca spēj teikt, ko domā, tad arī cilvēki nāk un sadzird,” uzskata **DACE BALODE**, Latvijas Universitātes Teoloģijas fakultātes dekāne, viena no nedaudzajām sievietēm mācītājām Latvijā.

→ 6.–7. lpp.

→ 5. lpp.

SIA MKM mežs vadītājs **MĀRCIS MARTINOVŠ** – starp mežizstrādi un rallijkrosa sacensībām.

Notikumi Kazahstānā: cik var ietekmēt Latviju. Politologu un politiķu viedokļi.

→ 2. lpp.

Vakcinācijas sertifikāta derīgums.

→ 3. lpp.

Kuldīgai savs šnaps.

Kā deviņu veidu stipros dzērienus ar zīmolu *Kviešu schnaps* ražo Kuldīgas destilātu fabrika, kurā saimnieko **KRISTIĀNA** un **SERGEJS DEMČENKO?**

→ 8. lpp.

Nodarbinātības valsts aģentūra pilnveido atbalstu uzņēmējiem un bez darba palikušos rosina apgūt jaunas iemaņas vai pat profesiju. **Kas jāzina darba devējiem un darba meklētājiem?**

→ 9. lpp.

Piektdien, 14. janvāri:

- Kas jauns Raņķos.
- Numura viesis – Viktors Šteinbergs.
- Kā kļūt par zemessargu.
- Kas dalīs naudu skolām – valsts vai pašvaldības.
- Cik bīstams ir omikrons.

REDZĒJUMS

Ko mēs,
bērni,
ēdīsim...

Daina Tafelberga

Pārskatot 2002. gada *Kurzemnieka* komplektu un meklējot ierosmi rubrikai *Pirms 20 gadiem*, vienā no janvāra pirmajiem numuriem ievēroju rakstu ar satraucošu vēsti, ka pārtikas kartupeļu cena Latvijā sasniegusi vēl nebijušus griestus – līdz pat 50 santīmiem kilogramā. Pārreķinot eirocentos, būtu ap 70. Aptuveni tik tagad arī maksā labi kartupeļi tirgū. Taču skaitļus liksim mierā – tajos dzīves dārdzību šādā laikā posmā nevar salīdzināt, jo pirms 20 gadiem minimālā alga nebija 500 eiro. Toreiz tā šķistu ļoti liela nauda. Cenas kāpumu zemnieki tad skaidroja ar pārmērīgiem nokrišņiem rudenī un neražu augu slimību dēļ. Vēl rudenī kaut kā, bet uz Jauno gadu – hops! – cena augšā vienā rāvienā. Līdzīgi tagad pārtika strauji sadārdzinājusies. Un atkal tirgus ziņās lasāms, ka pērn kartupeļu cena kāpusi gandrīz par 30% (pēc Centrālās statistikas pārvaldes datiem). Sagaidāms, ka celsies arī turpmāk, jo vasaras karstuma un rudens lietavu dēļ raža bija rekordzema. Var nepietikt pašiem, un arī imports draud apsīkt tāpat kā Latvijas kartupeļu eksports.

„Var nepietikt pašiem, un arī imports draud apsīkt tāpat kā Latvijas kartupeļu eksports.”

No vienas puses: ko nu tur satraukties, jo šos dārzenus vairākas veselīga uztura programmas iesaka no ēdienkartes izsvītrot. Bet diez vai nu tā būs, ka latvietis pilnībā atteiksies no kartupeļiem, ko izsenis uzskata par otru dienišķo maizi. Bet arī maizi die-

tologi neiesaka, vismaz to no baltajiem miltiem nevajadzētu ēst. Tik un tā ļoti daudzi ēd un ēdīs – kaut kas taču būs jāēd, jo rudzu maizi drīz varēšot nopirkt tikai paši bagātākie. Tā zemnieki prognozē, ja vien Eiropas lauksaimniecības zālajā kursā kaut kas nemainīsies. Gluži vai jājautā kā tai skaitāmpantiņā pie Ziemassvētku eglītes: „Ko mēs, bērni, ēdīsim...?” Zemniekiem ir atbilde: lēto, no trešajām valstīm importēto pārtiku.

Un te nu tā otra puse: ko darīs zemnieks, ja līdz ar zaļo kursu arklī būs jāliek sētmalā, kartupeļi un graudi bez minerālmēslu piešprīces nespēs izaugt ne vairumā, ne kvalitātē. Un pat atļauto piešprīci nevarēšot iegādāties, jo ekonomiskie sakari ar Baltkrieviju pārrauti, bet Eiropas minerālmēsli ir ārkārtīgi dārgi. Un atkal viedajiem zemniekiem ir atbilde. Tiem optimistiskajiem. Proti, vienkārši jārikojas saprātīgi, nevis pēc Eiropas vai citas stabules jālec no viena grāvja otrā.

TRĪS PAR VIENU

Pasaules mediji ziņo par asiņainajiem nemieriem Kazahstānā. Sākotnēji tie bija protesti pret sašķidrinātās gāzes cenas straujo kāpumu, nākamajās dienās pārņēma visu valsti, un sāka parādīties arī politiskas prasības, cita starpā eksprezidenta Nursultana Nazarbajeva un viņa klana pilnīgu aiziešanu no valsts vadības. Galvaspilsētā Almatī sākās sadursmes ar drošības spēkiem, drīz protestētāji iebruka sabiedriskās ēkās arī citviet un tās aizdedzināja. Kazahstānā izsludināts ārkārtējais stāvoklis un komandantstunda. Krievijas kontrolētā bijušo PSRS valstu militārā alianse jeb Kolektīvās drošības līguma organizācija (ODKB) nosūtījusi *miera uzturētājus* – ārvalstu karavīrus.

Ko Latvijai nozīmē Kazahstānā notiekošais?

MŪSU ROBEŽA IR SVĒTA

1. Artis Pabriks, aizsardzības ministrs:
– Varam priecāties, ka ietilpstam gan NATO, gan Eiropas Savienībā, ka savulaik esam izdarījuši pareizo izvēli un spējām pārliecināt sabiedrotos. Ko no Kazahstānas varam mācīties? Notikumiem vēl jāseko līdzī. Valstis ar autoritāru

pārvaldi var šķist ļoti stabilas, progresīvas, bet izmaiņas tur var notikt diennakts laikā. Es domāju, ka Kazahstānas mācība ir ļoti laba Baltkrievijai un Krievijai. Lietas strauji var mainīties, un ne vienmēr būs kāds, kurš no malas ātri atnāks palīgā režīmam noturēties.

Mēs tam esam gatavojušies un jau

pirms pāris gadiem sabiedrotajiem teicām, ka Baltkrievijas režīms nomainīsies un ka nekad nevaram zināt, kas var notikt Krievijā, kas arī ir mūsu kaimiņvalsts. Līdz ar to jābūt gataviem dažādiem pavērsieniem. Labi, tieciet tur galā paši ar savu pārvaldi, bet mūsu robeža ir svēta.

STINGRĀS ROKAS IZPAUSME

2. Imants Lieģis, diplomāts, bijušais aizsardzības ministrs un 10. Saeimas deputāts:

– Es neesmu eksperts Kazahstānas jautājumos, bet iespējams tas, ka pašlaik esam lielu uzmanību pievērsuši tam, kas notiek pie Ukrainas robežām, Latvijai un Eiropai faktiski ir labvēlīgi, ka Krem-

ļa uzmanība pievērsta saasinājumam citviet, citai robežvalstij. Manuprāt, ja tie notikumi, kā jūs minējāt, ir tautas viedokļa vēlme pēc demokrātijas un pret korumpēto režīmu, kuras dzirkstele bija paaugstinātā gāzes cena, tad tas ir pozitīvi, un no Kremļa viedokļa to var uzskatīt par kārtējo draudu. Jo vairāk

demokrātijas un atklātības kaimiņvalstīs, jo mazāk tas patīk Kremlim. Tas rāda, ka paši krievi uz to skatās ar cerībām. Es domāju, ka tas ir mēģinājums Baltkrievijas un Krievijas iedzīvotājiem parādīt stingru roku, kā mēs to jau redzējām Baltkrievijā. Lukašenko stingrā roka bija labvēlīga Putinam.

TURĒŠANĀS PIE VARAS

3. Atis Lejiņš, politologs, Latvijas Ārpolitikas institūta goda direktors:

– Kazahstānā tāpat kā pie mums dzīvo daudz krievu, bet tur visu laiku mēģināja no Krievijas tikt vaļā. Attālāk un attālāk. Bet nu Krievija nāk palīgā. Rodas jautājums, kāpēc. Vai Kazahstānā nav savas policijas vai bruņoto spēku? Visticamāk, tur ir tāda policija kā padomju laikos mili-

cija. Ar tankiem un bruņutransportieriem. Vai valdība tai neuzticas? Ļoti divaini. Kāpēc vajag Krievijas iesaisti?

Man nesen par šo bija ar draugu diskusija, un radās tēze – vai tiešām savā valstī drošs var justies, tikai pateicoties Krievijas armijai? Tas ir līdzīgi kā ar Lukašenko. Viņš Baltkrievijā var justies drošs, tikai pateicoties Krievijai. Izskatās, ka tas nav nekas cits kā Kazahstānas dik-

tatora Nazarbajeva mēģinājums saglabāt varu. Paskatieties, kā cilvēki tur ielās trako! Vēl ir jautājums, kāpēc viņi tā trako. Kāpēc ielās uzreiz saradās tāds pūlis? Labi, kazahiem ir citāda mentalitāte nekā mums, bet tur sen nekas tāds nav noticis. Iepriekšējie protesti nebija nekas. Bet tagad ievestajai Krievijas armijai ir ļauts šaut bez brīdinājuma.

Alberts Dinters

MANUPRĀT

Francijas formula Latvijas algai

Sešus mēnešus Eiropas Savienības prezidējošā valsts ir Francija, un tai ir lieli plāni, jo tā apņēmusies visās valstīs ieviest vienotu minimālās algas aprēķina formulu. Latvijas Darba devēju konfederācijas ģenerāldirektore Līga Meņģelšone ziņo raidījumā uzsverusi, ka pašlaik minimālā alga ir politiķu varā un nav pareizi, ka to nosaka popularitātes meklētāji. Par vienotiem principiem, kas veicinātu šīs algas aprēķinu, runāts jau pirms vairākiem gadiem Eiropas sociālajā hartā. Labklājības ministrija ziņo, ka top direktīva un minimālo algu paredzēts piesaistīt katras valsts vidējai algai. Ja formulu ieviestu šogad, minimālā alga pieaugtu par 150 eiro. Latvijā pirms nodokļiem tā ir 500 eiro, un pēc vienotā aprēķina darbinieki iegūtu pusi no 1300 eiro vidējās algas jeb 650 eiro. Darba devēju konfederācija šo ieceri uzņemot pozitīvi. Domājams, arī tie, kuru darbs atalgots ar 500 eiro.

Bet ko domā mūsu uzņēmēji? Būtu jāraugās, kas katrā valstī ir pamatā, un Latvijā tie ir nevis lielie, bet gan mazie un vidējie uzņēmēji. *Amazonas grupas* līdzīpašniece Baiba Mikāla atzīst, ka uzņēmuma darbību tas neietekmēs, jo jau tagad vidējā alga tur ir vairāk nekā tūkstošis eiro. Vairāk bažīgus tas dara mazos uzņēmējus, jo izmaksāt algu un nomaksāt visus nodokļus ir sarežģīti. Ceļot minimālo algu, vienlaikus būtu nedaudz jāceļ neapliekamais minimums. To valdība uzņēmējiem solījusi jau no 1. janvāra, tomēr termiņš pārbīdīts uz 1. jūliju.

Inta Jansone

FOTOKOMENTĀRS

„Es taču teicu, ka centrs tuvu! Bet tu tik pa to diķi...”

Lailas Liepiņas teksts un foto

RUNĀ SPECIĀLISTS

Detektors būtu varējis četrus izglābt

Vilnis Bents, VUGD Kurzemes reģiona brigādes komandieris

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta (VUGD) statistika liecina, ka aizvadītajā gadā Kuldīgas novadā dzēsti 127 ugunsgrēki, kuros četri cilvēki gājuši bojā, bet divi cietuši, vēl divi izglābti. Visos gadījumos, kuros cilvēki gāja bojā, mājokļos nebija darbaspējīga dūmu detektora – tikai vienā tas bija, bet tam iekšā trūka baterijas. Šo traģisko nelaimju iespējamie iemesli: neuzmanīga smēķēšana, neuzmanīga rīcība ar uguni un bez uzraudzības atstāta plīts. Visā Kurzemē pērn gājuši bojā deviņi cilvēki, četri no tiem Kuldīgas novadā.

2020. gadā Kuldīgas, Alsungas un Skrundas novadā ugunsgrēkos cietuši pieci cilvēki un tie bijuši bez upuriem, bet 2019. gadā viens cilvēks šādi gājis bojā un viens cietis.

Diemžēl iedzīvotāji par savu drošību joprojām rūpējas nepietiekami, un mūsu darbs prevencijā ir jāturpina, skaidrojot ugunsdrošības prasību nozīmību. Izvērtējot apstākļus, kādos cilvēki gājuši bojā, jāsecina, ka visbiežāk traģisku notikumu iemesls joprojām ir neuzmanība. No tiem varētu izvairīties, ja tiktu ievērotas elementāras ugunsdrošības prasības.

Piemēram, jau divus gadus ir spēkā prasība: ikvienā dzīvoklī jābūt vismaz vienam dūmu detektoram, bet privātmājā – katrā stāvā. Tomēr VUGD apkopotā informācija par notikumiem, kuros varēja iegūt ziņas par detektoriem, liecina, ka tikai pusē mājokļu, kuros ugunsgrēks izcēlies, dūmu detektors ir bijis.

Aizvadītajā gadā Kuldīgas novadā ugunsgrēku skaits nedaudz pieaudzis – dzēsti 127, savu-

kārt 2020. gadā trijos mūspuses novados dzēsti 111, bet 2019. gadā – 158. Valstī pērn reģistrēti 6717 ugunsgrēki, kuros gājuši bojā 103 cilvēki, cietuši 258, bet 388 izglābti. Salīdzinot ar 2020. gadu, pērn ugunsgrēku skaits samazinājies, bet bojāgājušo skaits palielinājies – aizpērn dzēstas 6970 ugunsnelaimes, kurās gājuši bojā 84 cilvēki, cietuši 273, bet 331 izglābts.

Aicinu parūpēties par sevi un citiem, ievērojot šādus drošības padomus:

- nepārkuriniet krāsnis, regulāri iztīriet dūmvadus un nenovietojiet pie malkas plītim viegli uzliesmojošus priekšmetus;
- atcerieties, ka smēķēšana gultā ir bīstama un apdraud ne tikai jūsu, bet arī apkārtējo dzīvību;
- gatavojot ēdienu, neatstājiet to bez uzraudzības;
- nelietojiet bojātas elektroierīces;
- ierīkojiet mājoklī dūmu detektorus!

restaurācija, visu veidu mīksto mēbeļu atjaunošana un tapsēšana. Pieteikt pa tālr. 27136819.

Vēl jebkādas mēbeles labo uzņēmums *FVK mēbeles* Talsos, Krišjāņa Valdemāra ielā 14, darbdienās no 10.00 līdz 18.00, pieejama arī atsperu maiņa. Izmaksas tāpat atkarīgas no mēbeļu izmēriem un citiem faktoriem. Tālr. 28333826.

Amanda Gustovska

LASĪTĀJS VAICĀ

Kur Kuldīgā salabot mēbeles?

Dīvanam vajagot labot atsperes, un padomu lūdz kāda lasītāja.

Kurzemnieks noskaidroja, ka mēbeles var salabot pie Kristīnes Pušilovas Kuldīgā, Baznīcas ielā 12a, darbdienās no 9.00 līdz 18.00. Kristīne skaidro, ka atsperu labošanas izmaksas nevarot pateikt konkrēti, jo tās atkarīgas no dīvana izmēra un auduma, no pakojuma maiņas, taču šādus pakalpojumus meistare sniedz. Iespējama arī koka daļu labošana un

Covid-19 sertifikāta derīgums

Vairākiem *Kurzemnieka* lasītājiem radušies jautājumi par kovida sertifikāta derīgumu. Skaidro Vakcinācijas biroja pārstāvji.

● **Vai vakcinācijas sertifikāts tiek apturēts, ja cilvēks inficējas ar Covid-19?**

Jā, ar laboratoriski apstiprinātu Covid-19 infekciju līdz 11. dienai digitālā vakcinācijas sertifikāta darbība tiek apturēta. Pēc 11 dienām tā tiek atjaunota.

● **Kāpēc pirmreizējais potēšanas sertifikāts nav derīgs?**

Pirmreizējais tikai informē, ka saņemta vakcīnas pirmā deva. Saņemot otro, jāpieslēdzas tīmekļvietnei www.covid19sertifikats.lv un jāizveido jauns ar nosaukumu *Vakcinācijas sertifikāts*, kas apliecina pabeigtu potēšanas kursu.

● **Kāds ir Covid-19 sertifikāta derīguma termiņš?**

Līdz šim vakcinācijas sertifikāta termiņš nebija noteikts. Pārslimošanas sertifikāta termiņš bija 180 dienas pēc testa. Bet pagājušajā nedēļā valdība noteica, ka no 15. februāra būs sekojošs Covid-19 primārās vakcinācijas sertifikāta derīguma termiņš. Ja persona ir pārslimojusi Covid-19 un primārā vakcinācija tai veikta ar vienu vakcīnas devu no *Pfizer*, *Moderna* vai *AstraZeneca*, tad vakcinācijas sertifikāts būs derīgs deviņus mēnešus jeb 270 dienas. Potēšanās sertifikāts būs derīgs deviņus mēnešus arī tad, ja personai ir bijis laboratoriski apstiprināts Covid-19, pēc kura

iedzīvotājs ir vakcinējies ar vienu *Johnson&Johnson* vakcīnas devu. Savukārt, ja cilvēks jau ir bijis vakcinēts ar vienu *Johnson&Johnson* vakcīnu, bet ar kovida saslimis pēc tam, sertifikāts būs derīgs sešus mēnešus jeb 180 dienas.

Savukārt, ja cilvēks ir saņēmis divas *Pfizer*, *Moderna* un *AstraZeneca* potes vai divas dažādas vakcīnas un pēc tām ir saslimis ar Covid-19, vakcīnu sertifikāta termiņš ierobežots netiks. Tieši tas pats attiecināms uz personām, kuras pirms pilna vakcinācijas kursa pabeigšanas ir pārslimojušas koronavīrusu.

● **Kad persona tiek uzskatīta par pilnībā pret Covid-19 vakcinētu?**

Pabeigta primārā vakcinācija un pagājušas ne vairāk kā 150 dienas jeb aptuveni 5 mēneši pēc *Janssen* ražotās vakcīnas devas saņemšanas; pabeigta primārā vakcinācija un pagājušas ne vairāk kā 270 dienas jeb aptuveni 9 mēneši kopš pēdējās vakcīnas devas saņemšanas citu vakcīnu gadījumā; persona ir saņēmusi balstvakcīnu (pašlaik beztermiņa sertifikāts).

● **Kuru sertifikātu izmantot pēc 3. devas?**

Saņemot trešo devu, vakcinācijas sertifikāts joprojām ir spēkā. Vienlaikus, pieslēdzoties lapai www.covid19sertifikats.lv, būs pieejams vakcinācijas sertifikāts par trešo devu. Tas ir derīgs uzreiz. Tikai jāņem vērā, ka ārstniecības iestādes datus ievada 48 stundās.

LABOJUMS

Ģimenes ārsts Ēvalds Upenieks savus pacientus pieņem Kuldīgā, Kurmālē un Ēdolē. Redakcija lūdz atvainot par pārrakstīšanos. Rendā savus pacientus pieņem Gita Cakule.

AKTUĀLAIS JAUTĀJUMS

Vai ziemā barojat putnus?

Vilnis Kuršis, pensionārs no Liepājas puses:

– Mums ir lauku māja, un dodam zīlītēm speķi. Iekarinām āķītī, ko ieliekam ceriņu krūmā. Pārsvārā atlido zīlītes, bet kādreiz bija plūmē iekarināts speķis tālāk no mājas, un tur gan daudz vārnu nāca gaļu zagti, tāpēc sākām likt ceriņā. Man patīk pa logu vērot, kā putniņi lido, ēd. Tādi neparasti nav piefiksēti, bet kaut kādi, ko nepazīstam, citreiz atlido. Liepājā pīles nebarojam, jo mums nav nemaz tādu vietu, bet Kuldīgā, kur atbraucām pie meitas un mazmeitas, gan redzam, ka ir vairāki pīļu dīķi. Kad gājām garām, tobrīd gan nevienu neredzējām, kas barotu.

Eliza Lurdesa Alksne, skolniece:

– Nebaroju. Šogad radās tāda doma, tomēr neizdevās uztaisīt putnu barotavu. Līdz šim esam taisījuši būrīšus, mazas ligzdiņas, jo mums ir kaķis un negribam, lai kāds putniņš tiek noķerts viņa nagos. Pilsētā daudzi pīles baro ar maizi, tā nav pati labākā, tomēr tā cilvēkiem ir mājās. Kad grib pabarot pīles, maize vienmēr pa rokai. Ja es ietu, barotu ar kādām sēklām. Zinu, ka zīlītēm garšo arī speķis un kamaras. Nevienu citādu, neparastu putnu gan neesmu ievērojusi.

Marika Reiha, skolotāja:

– Pēdējā laikā neesmu, jo esmu ievākusies citā mājvietā, un vēl jāpadomā, kā barotavas izlikt. Agrāk esmu zīlītēm likusi ārā speķi un gaļu. Speciāla mājiņa man nav bijusi – esmu karinājusi uz kādas naglas. Pīles arī esmu barojusi, kad vēl biju vecajā dzīvoklī. Netālu atradās dīķis, tad devām balta maizi, lai gan zinām, ka putniem maize nav laba. Putnus baroju tikai ziemā, kad ir liels aukstums un sniegs, no novembra līdz martam. Tādus neparastus putniņus, kas naktu ēst manis izlikto barību, neatceros. Agrāk atlidoja sarkankrūtīši, kādi apgredzenoti putni, bet pārsvārā nāk zīlītes.

Īrisa Grīnberga:

– Baroju mājas putnus: vistas, paipalas, cālišus. Arī zīlītes ziemā – pielieku kādu speķa gabaliņu pie loga, vēl baroju ar graudiņiem, dodu auzu pārslas. Ēst nāk arī sarkankrūtīši. Esmu ievērojusi, ka pilsētā putnus baro ar graudiņiem, bet to, ka tur kāds barotu pīles, gan neesmu pamanījusi.

Kristaps Vanags, strādā policijā:

– Mēs paši ne. Esam no Jelgavas, un tur esam redzējuši, ka mūsu mājā viena sieviete putniem met baltmaizi no balkona. Tas, ka dod baltmaizi, ir slikti – to mēs zinām. Agrāk esam barojuši ar burkāniem, arī putnu būrītis mums ir, tikai nepareizi uztaisīts.

Tatjana un Valērijs, bezdarbniece un dzelzceļnieks:

– Jā, protams. Pārsvārā dodam saulespuķu sēklas, citreiz nesālītu speķi un maizi. Mums vasarnīcā ir ļoti skaista barotava, vēl vīrs uztaisījis vienu tieši virvītuves loga. Tur nāk zvirbuļi, zīlītes, ķivūļi, baloži. Kad taisu ēst, ar putniņiem sarunājos. Man šāda kompānija patīk. Citreiz veselu festivālu ar dažādām dziesmām pie loga sarīko. Sēklas pārku tirgū – tās tiem ļoti garšo, pāri paliek čaumalas vien, un nākas mazgāt palodzi.

Amanda Gustovska, Lailas Liepiņas foto

Dubultslepkavības upuri 13 gadus kā zem zemes, bet tiesāšanās turpinās

Augstākās tiesas Senāts atzinis par nepamatotu un atcēlis 2. instances attaisnojošo spriedumu krimināllietā par dubultslepkavību Ēdolē, mājās *Ābelkrogs*, 2009. gadā. Lieta, kurā apsūdzība celta pret padurnieku Aigaru Jēkabsonu un kādreizējo ēdolnieku Nauri Ratnieku, 4. janvārī atkārtoti nonākusi Kurzemes apgabaltiesā otrreizējai izskatīšanai.

PRETRUNĪGI UN NEARGUMENTĒTI ATZINUMI

Šai krimināllietai *Kurzemnieks* sekojis kopš 2018. gada oktobra, kad Kuldīgā tiesas sēdēs tiesnese Daina Alksne sāka to izskatīt. Pēc tam, kad 1. instancē A.Jēkabsonu apsūdzībā par slepkavību un N.Ratnieku par uzskūdišanu uz slepkavību atzina par nevainīgiem, prokurors Juris Siders lietu pārsūdzēja. Kad arī 2. instancē lēmums bija līdzīgs, lietu pārsūdzēja Augstākajā tiesā.

Senāts lietu izskatīja rakstveida procesā un pērnā gada 29. decembrī lēmumā norāda, ka atceļ Kurzemes apgabaltiesas attaisnojošo spriedumu, kā arī norāda uz vairākām tiesas izmeklēšanas nepilnībām, tostarp tiesas pretrunīgiem atzinumiem. Tajos esot gan atzīts, ka apsūdzēto darbības atbilst inkriminētajam noziegumam, bet neesot argumentēti ar pierādījumiem, gan arī atzīstot, ka nesaskata apsūdzēto

darbības noziedzīga nodarījuma esamību. Līdz ar to attaisnojošs spriedums apsūdzībā pēc Krimināllikuma 118. panta 2. daļas neesot pamatots.

NEKVALITĀTĪVA IZMEKLĒŠANA

Lai arī traģēdija notika pirms 13 gadiem, tiesā to sāka izskatīt tikai pirms četriem. Jau nākamajā dienā pēc abu upuru pazušanas policija sākusī izmeklēšanu, bet vairāku gadu garumā rezultātu nebija. 2015. gadā lietu no Kuldīgas pārņēmusi Rīgas kriminālpolicija.

2016. gadā aizdomās turētais un apcietinātais N.Ratnieks parādījās aptuveni 700 metrus no A.Jēkabsona mājām vietu mežā, kur aprakti abi upuri. A.Jēkabsonam konfiscēts nelegāls ierocis, ar kuru, kā vēlāk ekspertīzēs apstiprinās, nogalināts Harijs Austers un viņa māte Zelma. Tālāk lieta nonāca prokuratūrā, pret A.Jēkabsonu izvirzīta apsūdzība par dubultslepkavību un ieroču nelegālu glabāšanu un nēsāšanu un pret N.Ratnieku apsūdzība par uzskūdišanu uz slepkavību.

LIECĪBAS – MAINĪGAS UN PRETRUNĪGAS

2018. gadā lietu sāka izskatīt tiesā Kuldīgā. 15 sēdēs liecināja cietušie jeb nogalināto radnieki, policisti, ekspertīžu veicēji, apsūdzēto radnieki un citi liecinieki, arī abi apsūdzētie. Katrs no apsūdzētajiem savu vainu noliedza, norādot, ka otrs varētu

būt noziegumu izdarītājs. Tiesā izskanēja, ka abu apsūdzēto liecības ir jau vairākkārt mainījušās un bijušas pretrunā ar iepriekš teikto. Arī dažu liecinieku liecības esot atšķirīgas no tām, ko viņi izmeklētājiem liecinājuši tūlīt pēc traģiskajiem notikumiem.

APSŪDZĒTIE NORĀDA VIENS UZ OTRU

Pēc tiesā dzirdētajām liecībām secināms, ka liktenīgajā dienā abi apsūdzētie esot braukājuši N.Ratniekam piederošajā automašīnā, lietojuši alkoholu un komunicējuši ar vairākiem cilvēkiem. Ēdolē, degvielas uzpildes stacijā, pirkuši alkoholu, pie kāda ēdolnieka esot aizbraukuši uz mājām un vēlējušies noskaidrot *Ābelkroga* saimnieka dzīvesvietu. Kopā sadzēruši, rādījuši līdzpaņemto šaujameroci, stāstījuši par laivu, ko *Ābelkroga* saimnieks vienam no apsūdzētajiem esot nozadzis. Tad devušies ceļā. Par abu apsūdzēto tālākām gaitām zināms vien viņiem, un katrs stāsts par notikušo atšķiras. N.Ratnieks liecināja, ka esot iebraukuši *Ābelkroga* pagalmā un A.Jēkabsons esot iegājis mājā. N.Ratnieks pats esot bijis tik piedzēries, ka pāiet īsti nevarējies, gulējis mašīnā. Pa miegam dzirdējis, ka tā kā šampanieša korķi izšauj. Vēl nodomājis, ka svētkus svin. Vēlāk A.Jēkabsons ko lielu nesis, licis automašīnas bagāžniekā.

Savukārt A.Jēkabsona liecībā izskanēja, ka esot braukājuši tajā vakarā pa Ēdoli, arī pie kaut kādas lauku mājas iebraukuši, bet viņš pat īsti nevarot apgalvot, ka tieši *Ābelkroga* pagalmā tas bijis. Nekādu starpgadījumu neesot bijis.

Pabraukājuši, tad uz Paduri aizbraukuši, kur viņš palicis mājās. Bet N.Ratnieks esot aizbraucis. Pēc vairākām stundām esot atgriezies un prasījis A.Jēkabsonam lāpstu. It kā vajagot, lai sniegtu notīrītu, jo pa kalnu augšā netiek.

DAUDZUŠ GADUS PAZUDUŠI BEZ VĒSTS

Pēc cietušās liecības saprotams, ka nākamajā dienā pēc traģēdijas viņai zvānījis *Ābelkroga* kaimiņš un izteicis bažas, ka pie nāburgiem varētu būt kas nelāgs noticis. Kad cietusī atbraukusi un redzējusi, ka pagalmā ir lielas asins peļķes, mētājas čība, bet tuvinieku ne ārpusē, ne arī mājā nav, izsaukusi policiju. Lai arī izmeklēšanā noprotināti daudzi liecinieki, atrasta N.Ratnieka mašīna, kuru viņš bija pārdevis uzpircējam rezerves daļām. Mirušie tuvinieki ilgus gadus tika uzskatīti par bezvēsts pazudušiem.

Mašīnas uzpircējs liecināja, ka N.Ratnieka spēkrata bagāžniekā tapsējums esot bijis izplēsts, asinis nekur viņš neesot redzējis. Zobam līdzīgu kaulu gan esot redzējis, bet domājis, ka tas ir kāda meža dzīvnieka, tādēļ nekas tik aizdomīgs neesot šķitis, lai celtu trauksmi.

CILVĒKI NOGALINĀTI, BET VAINĪGS NAV NEVIENS

Pēc liecinieku noklausīšanās un pierādījumu izvērtēšanas 1. instances spriedumā tiesnese bija

norādījusi, ka sākotnējā izmeklēšanā ir pieļautas vairākas nepilnības. A.Jēkabsonam piesprieda viena gada un sešu mēnešu cietumsodu par nelegāla ieroča iegādāšanos un glabāšanu, bet apsūdzībā par slepkavību attaisnoja. Arī N.Ratnieku apsūdzībā par kūdišanu attaisnoja.

Ar šādu tiesas lēmumu neapmierināti bija ne tikai cietušie un prokurors J.Siders, kurš lietu pārsūdzēja, bet samulis bija arī N.Ratnieks. *Kurzemniekam* viņš uzjautājumu, vai ir apmierināts ar spriedumu, atbildēja, ka nav. Esot samulis, jo cilvēki taču ir nogalināti, bet vainīgs nav neviens.

Kurzemes apgabaltiesā lieta nonāca 2019. gada decembrī. To trīs tiesnešu sastāvā izskatīja trīs sēdēs un 2020. gada jūlijā spriedumā tiesnesis Kristis Līcis nolāsīja, ka apsūdzībā par slepkavību un kūdišanu uz slepkavību spēkā paliek attaisnojošs spriedums. Augustā Kurzemes tiesas apgabala prokuratūras virsprokurore Ivonna Ašmane iesniedza kasācijas protestu Augstākajā tiesā, kas nu liek lietu izskatīt vēlreiz.

Kurzemes apgabaltiesā sēde paredzēta 28. martā 10.00. Šoreiz izskatīs citā tiesnešu sastāvā, galvenā tiesnese – Silva Reinholde. **Jolanta Hercenberga**

„Tiesā izskanēja, ka abu apsūdzēto liecības ir jau vairākkārt mainījušās un bijušas pretrunā ar iepriekš teikto. Arī dažu liecinieku liecības esot atšķirīgas no tām, ko viņi liecinājuši tūlīt pēc traģēdijas.”

„Ar attaisnojošu tiesas lēmumu neapmierināti bija ne tikai cietušie un prokurors, bet samulis bija arī Nauris Ratnieks. „Kurzemniekam” uzjautājumu, vai ir apmierināts ar spriedumu, viņš atbildēja, ka nav. Esot samulis, jo cilvēki taču ir nogalināti, bet vainīgs nav neviens.”

Covid-19 neatkāpjas

Atvērto datu portāls data.gov.lv vēsta, ka Kuldīgas novadā pirmās jaunā gada nedēļas laikā vērojams neliels saslimstības pieaugums.

3. janvārī kopš jaunā Kuldīgas novada izveides pērnā gada 1. jūlijā novadā kopumā ar Covid-19 bija inficējušies 2370 cilvēku. Šī gada pirmās nedēļas laikā skaits paaugstinājies līdz 2423 un novadā atklāti 53 jauni gadījumi. Divu nedēļu kumulatīvais saslimstības rādītājs pakāpies no 87 uz 100 gadījumiem.

Kā lietot augu aizsardzības līdzekļus

18. janvārī Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centra Kuldīgas birojs organizē mācības augu aizsardzības līdzekļu lietotājiem.

Tās paredzētas tam, lai atjaunotu apliecību darbībā ar otrās reģistrācijas klases līdzekļiem (pārdot, pirkt, lietot, arī konsultēt pircējus). Mācības notiks platformā Zoom, iepriekš jāpiesakās pa tālr. 20264175, e-pastā (daiga.mellere@llkc.lv), var aizpildīt veidlapu internetā.

NO KĀRTĪBAS SARGĀTĀJU IKDIENAS

Ļoti mierīga nedēļa

Stāsta Kuldīgas novada pašvaldības policijas priekšnieks Kaspars Šabāns.

3. janvāris. Pirmais izsaukums ir uz Ēdoli, kur uz taciņas guļot cilvēks. Nogādājām viņu mājās un pasniedzam aizpildītu protokolu. Pēc tam izbraucam pa Alsungu – tur viss bez pārkāpumiem. Mierīgi ir arī Skrundā. Vakarā saņemam ziņu, ka Skuju ielā ietves stāvoklis nav apmierinošs, slīd. Sazināties ar atbildīgo personu, ietve tiks nokaisīta.

4. janvāris. Zvans, ka Skrundā sētnieks uz darbu izgājis pamatīgā šmigā. Kad ierodamies, tā arī ir, jo sētnieks ir 2,52 promiņu žvingulī. Pēcpusdienā dežūra pie vakcinācijas centra.

5. janvāris. Apsēkojam Skrundu un tās tuvumā esošos pagastus, pārkāpumu nav. Šī ir diena, kad tiek sarakstīts šīs nedēļas vienīgais protokols par neatļautā vietā novietotu auto.

6. janvāris. Diena, kad mums nav neviena izsaukuma.

7. janvāris. Dežūra pie vakcinācijas centra. Apsēkojam Skrundu, kur pārkāpumu nav. Pēc tam saņemam ziņu, ka Liepājas ielā nav notīrīta ietve. Klātienē redzam, ka ir. Vēlā vakarā dodamies uz Virkas ielu, jo tur personas skaļi klausās mūziku. Pēc pārrunām ar policiju mūzika tiek izslēgta.

8. janvāris. Naktī ziņa, ka Gaismas ielas apkaimē jaunieši vizinās ar auto un ka vadītājs, iespējams, ir alkohola reibumā. Paziņojam Valsts policijai (VP), arī paši apsekojam šo apkaimi, bet jauniešus neatrodam. Neilgi pēc tam braucam uz Priedaini, kur izcēlies ģimenes konflikts, kurā iesaistīts arī bērns. Konflikta atrisināšanai, dienā par to paziņojam bāriņtiesai. Agri no rīta atkal dežūra pie vakcinācijas centra. Vakarā zvans no VP, ka Jelgavas ielā kāda nama kāpņu telpā ir agresīvs vīrietis. Braucam turp, sastopam zvāntāju, bet vīrietis jau ir aizgājis. Izrādās, ka jau pa dienu ar viņu pārrunas veikuši VP darbinieki. Pēc tam ziņa no Vārmes,

ka veikalā iepircies kāds vīrietis, kurš izmantojis svešu bankas karti. Atklājas, ka karte pieder sievietei, ar kuru viņš pašķīries, bet nu abi atkal sagājuši kopā un lieto alkoholu. Kaļķu un Akmens ielas krustojumā pamanām grāvī iebraukušu auto. Paziņojam VP.

9. janvāris. Naktī izsaukums uz Virkas ielu, kur agresīvi braukā kāds auto. Lūdzam sazināties ar VP. Dienā videonovērošanas kamerās pamanām, ka pa Liepājas ielu brauc auto. Informāciju un novērošanas kameru ierakstu nododam VP. Pēcpusdienā izsaukums uz sporta halli, kurā notiek pasākums un kāda persona nepareizi lietojot sejas masku. Kamēr uz vietas ir mūsu darbinieki, visiem maskas uz sejas uzliktas, kā nākas. Pateicoties videonovērošanas kamerām pamanām, ka kāds autovadītājs Kalna ielā brauc agresīvi. Par to informējam VP. Pēc tam dodamies uz Skrundu, bet tur viss ir mierīgi.

Pierakstīja **Alberts Dinters**

Darbavietu pietiek, iekārtos rotaļu laukumu

Šogad pagastā bezdarbniekiem netiks piedāvāti algotie pagaidu sabiedriskie darbi, jo ir brīvas darbavietas pie vietējiem uzņēmējiem.

„Pagājušogad viens iedzīvotājs strādāja pagaidu sabiedriskajos darbos un visus svētkus tīrīja celiņus,” saka pārvaldes vadītāja Brigita Lange. „Lielā sniega periodā cilvēki bija saprotoši, jo tehnika lūza un visur nevarēja paspēt laikā. Puiši strādāja visas Ziemassvētku brīvdienas. Ziemā ceļus tīra vietējie – *Upeskalni AB* un *ICU projekti*, un šī firma ceļus

uztur arī ikdienā.”

Pērn salabots ceļa posms Veckuldīga–Padures darbnīcas, kur papildināta grants virskārta un noņemts apaugums. Šogad jāturpina aušanas pulciņa telpu remonts: jānomaina grīda, ir arī citi darbi.

Pagājušajā gadā neizdevās ierīkot bērnu rotaļu laukumu, bet šis darbs turpināsies. „Vēl sāpīga tēma ir gājēju laipa pāri dīķim. Projektu rakstījām pirms vairākiem gadiem, un Lauku atbalsta dienests to akceptēja. Bija minēts, ka laipa būs pieejama arī cilvēkiem ar īpašām vajadzībām. Līdz

ar to vajadzīgs pievedceļš, jo laipa ir slīpumā uz leju. Lai tur nokļūtu, jāizbūvē serpentīna ceļš, bet to nebijām paredzējuši. Šogad atkal rakstīsim projektu Lauku atbalsta dienestam,” skaidro pārvaldes vadītāja. Tāpat pārvalde domā par apgaismojumu no gājēju celiņa pie *Medulājiem* līdz klētij. „Šogad gan tas vēl nenotiks, jo tiks izstrādāts projekts,” teic B.Lange. Tāpat kā citviet novadā, arī Padurē elektrību taupot: vienos naktī to izslēdz, bet piecos rītā ieslēdz. Pie klēts ierīkota videonovērošanas kamera.

Starp mežizstrādi un rallijkrosa sacensībām

„Jaunā gada mērķis uzņēmumam ir turpināt augt – apstāties nedrīkst, jo kāds cits šajā nozarē ieņems tavu vietu,” saka SIA MKM mežs vadītājs MĀRCIS MARTINOVŠ

SĀK KĀ ZĀĢĒTĀJS

Uzņēmums darbojas kopš 2013. gada. Pirms tam bijis cits, bet pašā pirmsākumā četrus piecus gadus M.Martinovš pats bijis zāģētājs, tad palēnām sācis darbā pieņemt strādniekus. Iegūti pirmie trīs izvedējtraktori, bet vēlāk sākusies tā sauktā harvesteru ēra. „Šodien mums ir ap 30 traktoriem, arī cita tehnika, kas saistīta ar meža nozari. Apkalpojam pilnu mežizstrādes procesu: tā ir cirsmu stigošana, dastošana, zāģēšana, pievešana, gatavo kokmateriālu realizācija. Tāpat novācam apaugumu un piedāvājam citus pakalpojumus. Strādājam visā Latvijā.”

Ziema ir aktīvais laiks, skaidro M.Martinovš. „Daudzi īpašnieki to gaida, jo mežs ir slapjā, purvainā vietā, un, kad laukā ir sals un mīnus desmit grādu, to var izstrādāt. Pavasarī grūtāk – tad ceļi ir ciet, un tad mēnesi remontējam tehniku. Principā vienpadsmit mēnešus gadā strādājam.”

Audzis arī darbinieku skaits – te strādā simt cilvēku. „Pēdējos gados problēma ir darbinieku trūkums, bet tas aktuāli visā Latvijā un daudzās nozarēs. Kāpēc? Nav vienas atbildes. Daļa aizbraukusi, un lielākā daļa no viņiem saka, ka Latvijā nevarot nopelnīt. Var – ir tikai jāstrādā! Te viņi ar daudz

„Konkurence mežizstrādē izsīkusi – darba pietiek visiem,” saka uzņēmuma MKM mežs vadītājs Mārcis Martinovš.

ko nav mierā, bet, piemēram, Norvēģijā, ir gatavi divas trīs nedēļas dzīvot būdīnā, strādāt līdz pārgurumam. Otra problēma ir dzeršana. Vēl arī tas, ka ļoti maz jauno. No datora lietām viņi saprot, no tehniskām ne, bet pie tehnikas citādi nevar – ir tās lietas jāpārzina.”

PIEMĒRS DARBINIEKIEM

Vadītājs atzīst: lai gan pandēmijas laiks dažus robiņus atstājis, cauri tai ticis visai veiksmīgi. „Valdības lēmums, ka līdz 15. decembrim visiem jābūt vakcinētiem, ietekmēja, un arī es dabūju no darba atbrīvot piecus strādniekus, kuri nevēlējās potēties. Es daudz pie tā strādāju: pats vakcinējos un par to, ka jāpotējas, runāju ar darbiniekiem. Nevarēju pārliecināt visus – viņi bija informāciju salasījušies sociālajos tīklos. Piemēram, viens operators saka, ka

ies projām, nepotēsies un brauks strādāt Sibīrijā. Citam atkal stāstu, ka ne jau tāpēc jāatbrīvo no darba, ka viņš nepotējas, bet tādēļ, ka nevarēs izpildīt pienākumus. Zinu, ka Kuldīgā vīri spēka gados, nebūdami potēti, saslima ar kovidu un nomira. Es esmu izdarījis visu, lai sevi pasargātu. Vajag ieklausīties, ko stāsta zinātnieki, citi speciālisti. Saka, ka slimo arī potētie. Jā – slimo, bet mēs par 90% varbūt nemomirsim. Dažbrīd šķita, ka strādāju arī par dakteri, bet ko darīt – strādniekus vajag.”

„No datora lietām jaunie saprot, no tehniskām ne, bet pie tehnikas citādi nevar – ir tās lietas jāpārzina.”

RALLIJKROSS – SIRDIJ

Nupat gada izskaņā M.Martinovš individuāli saņēma Kuldīgas novada atzinību *Gada balvā sportā*, bet MKM Motosport kļuva par labāko komandu. „Ar šo hobiju nopietni aizrāvos pirms pieciem gadiem,” saka Mārcis. „Pirms tam nedaudz piedalījies vietējās sprinta sacensībās, bet rallijkross patika vairāk. Pirmais spēkus vienā posmā izmēģināja brālis Kristaps, tad es, un tā arī aizgāja.” Automašīnu skrūvēt braucējs uz tic pieredzējušiem mehāniķiem. „Es procesu uzraugu. Man gribas, lai viss tiek padarīts ātri. Sākumā bija žēl, ka sacensībās auto sasitu, bet, ja visu laiku ir žēl, tad nav vērts braukt – nebūs sasniegumu. Četrus gadus pēc kārtas savā klasē biju otrais. Šogad startēju citā klasē ar citu auto.”

M.Martinovš ir trīs dēlu tēvs. Uz sacensībām līdzī brauc jaunākais – deviņgadīgais Jēkabs: „Vasarā iegādājos viņam kartingu, un viņš brauc ar to, bet bieži gan neiznāk.” Daudzus gadus uzņēmuma vārds lasāms sporta atbalstītāju vidū. „Ja varu, tad iespēju robežās vietējos sportistus atbalstu,” teic uzņēmējs.

Lappuse tapusi ar Kuldīgas novada pašvaldības līdzfinansējumu.

Dieva meklēšana kā profesija

Kaut gan dzīves lielāko daļu DACE BALODE pavadījusi citur, viņa joprojām jūtas kā kuldīdzniece. Šeit viņa iesvētīta un pati pasmejas: pēc skolas izvēlējusies studēt teoloģiju, jo baidījusies pazaudēt ticību. Tagad Dace ir Latvijas Universitātes Teoloģijas fakultātes dekāne, kā arī viena no nedaudzajām sievietēm mācītājām Latvijā. Iespēju ikdienā nodarboties ar Dieva meklēšanu viņa uzskata par īstu privilēģiju.

Ar ko nodarbojas teologi?

Fakultātē nodarbojamies gan ar teoloģiju, gan reliģijpētniecību. Klasiskais definējums ir tāds, ka teoloģija skatās uz reliģiju no iekšpuses – tā ir pašas reliģijas nepieciešamība domāt par sevi. Domāt akadēmiski, ar filozofiskām metodēm. Savukārt reliģijpētniecība cenšas uz reliģiju skatīties no pozīcijas, kas ir ārpus pašas reliģijas: tu pat vari šai reliģijai piederēt, bet tav metodoloģiskais uzdevums ir uz tekstiem, praksēm, domām skatīties no ārpuses. Protams, nav jau tīras ārējās un tīras iekšējās perspektīvas. Pirmie kristieši teologi bija tā sauktie apoloģēti, kuri ņēma jautājumus no jūdaisma un citu ticību perspektīvas un mēģināja aizstāvēt domu, ka kristietība ir īsta manta, ka tā nav galīga mātītība vai pilnīgas muļķības.

Kāpēc ir svarīgi ar to nodarboties?

Man šķiet: pati svarīgākā motivācija – un tas attiecas pilnīgi uz visu – tāpēc, ka tas interesē. Var jau teikt: labi, cilvēkiem ir dažādas intereses, vairāk vai mazāk attaisnojamas, bet dabiskā ziņkāre, vajadzība par kaut ko domāt vai interesēties ir tas, kas ved uz priekšu. Pedagoģijā ir

„Tas likās tik ļoti svarīgi – kaut tik es nepazaudēju ticību!”

iztēloties, ka es svētdienā ietu uz dievkalpojumu pie mācītāja, kuram nebūtu labas izglītības. Tas ļauj paplašināt apvēršus un izvairīties no pārāk šaura pasaules tvēruma.

Un kas ir jūsu interese – kas ir tie jautājumi, kas jūs pašu motivē doties uz priekšu un izzināt?

Pamatā esmu rakstu pētniece. Mani vienmēr interesējis vēsturiskais aspekts, un ir gribējies riskants uzdevums ir uz tekstiem, praksēm, domām skatīties no ārpuses. Protams, nav jau tīras ārējās un tīras iekšējās perspektīvas. Pirmie kristieši teologi bija tā sauktie apoloģēti, kuri ņēma jautājumus no jūdaisma un citu ticību perspektīvas un mēģināja aizstāvēt domu, ka kristietība ir īsta manta, ka tā nav galīga mātītība vai pilnīgas muļķības.

Kāpēc ir svarīgi ar to nodarboties? Man šķiet: pati svarīgākā motivācija – un tas attiecas pilnīgi uz visu – tāpēc, ka tas interesē. Var jau teikt: labi, cilvēkiem ir dažādas intereses, vairāk vai mazāk attaisnojamas, bet dabiskā ziņkāre, vajadzība par kaut ko domāt vai interesēties ir tas, kas ved uz priekšu. Pedagoģijā ir

iztēloties, ka es svētdienā ietu uz dievkalpojumu pie mācītāja, kuram nebūtu labas izglītības. Tas ļauj paplašināt apvēršus un izvairīties no pārāk šaura pasaules tvēruma.

Man likās interesanta doma, ko izlasīju grāmatā par Jēzus un Budas mācības salīdzinājumu. Kristietība visur iet mazumā, turpretī budisms aug, un šajā grāmatā izvirzītais jautājums ir tāds: vai budisms varētu glābt kristietību, vai mēs varētu kaut ko mācīties no budisma, lai cilvēki vairāk nāktu uz baznīcu un mazinātos to cilvēku skaits, kuri no baznīcas izstājas. Šīs grāmatas autoriem atbilde bija: nē, tas nav īstais ceļš, jo budisms ir budisms virzienā, piemēram, Montessori, kurā ir pamanīts: tur, kur ir interese, ir motivācija un arī rezultāti – cilvēks iegūst vairāk. No šāda viedokļa es teiktu, ka mums vajag darīt jebko, ja tas mūs interesē. Protams, ir lietas, ko cilvēki radījuši un kas ir pat bīstamas (kaut vai tā pati atombomba), taču ierobežot zinātkāri nav iespējams. Taču jāliek klāt vēl kāds kritērijs, kāpēc to darīt vai nedarīt, jo cilvēkam jābūt sociāli atbildīgam.

Attiecībā uz teoloģiju un reliģijpētniecību nedomāju, ka Latvijai vajadzīgs milzīgs pulks ar speciālistiem šajā jomā, tomēr vajag, lai ne tikai reliģiskajās organizācijās, bet arī valsts pārvaldē vai nevalstiskajās organizācijās būtu speciālisti, kas orientējas reliģiskajā dažādībā, spēj veidot dialogu ar reliģiju, izprotot reliģijai piederīgo vajadzības.

Attiecībā uz teoloģiju un reliģijpētniecību nedomāju, ka Latvijai vajadzīgs milzīgs pulks ar speciālistiem šajā jomā, tomēr vajag, lai ne tikai reliģiskajās organizācijās, bet arī valsts pārvaldē vai nevalstiskajās organizācijās būtu speciālisti, kas orientējas reliģiskajā dažādībā, spēj veidot dialogu ar reliģiju, izprotot reliģijai piederīgo vajadzības.

„Ja baznīca spēj teikt, ko domā, tad arī cilvēki nāk un sadzird,” uzskata Latvijas Universitātes Teoloģijas fakultātes dekāne, arī mācītāja Dace Balode.

Dace Balode savā ordinācijas dienā 2018. gada 29. jūnijā. Pašlaik viņa kā mācītāju kalpo Rīgas evaņģēliskajā draudzē un ir Latvijas apgabala prāvestes vietniece Latvijas Evaņģēliski luteriskajā baznīcā pasaulē.

„Kad iztēlojos, kāds būtu mans pasaules skatījums bez Dieva, pārņem smacējoša sajūta – it kā pasaulei kāds uzliktu virsū vāku. Nav vairs to debesu, kurās skatiens aiziet bezgalībā.”

Dace Balode

- Latvijas Universitātes Teoloģijas fakultātes dekāne un profesore Bibeles teoloģijā.
- Teoloģiju studējusi Latvijas Universitātē, kā arī Teoloģijas fakultātē Bāzelē un Bernē, Šveicē.
- Doktores diplomu ieguvusi Tartu universitātes Teoloģijas fakultātē.
- Akadēmiskās intereses saistās ar biblisko teoloģiju, ar tekstu interpretācijas teorijām un vēsturi, kā arī sievietes lomu kristīgajā tradīcijā.
- Autore monogrāfijai *Gottesdienst in Korinth (Dievkalpojums Korintā, 2011)*, kas veltīta kristīgā dievkalpojuma pirmsākumiem, ir citas publikācijas.
- 2018. gadā ordinēta par mācītāju Latvijas Evaņģēliski luteriskajā baznīcā ārpus Latvijas. Kopš 2020. gada ir Rīgas evaņģēliskās draudzes mācītāja.
- Latvijas Evaņģēliski luteriskās baznīcas pasaulē Latvijas apgabala prāvestes vietniece.
- Eiropas Sieviešu teologu apvienības biedre.
- Precējusies, viena bērna mamma.

Viedokļi par Daci

● **Viesturs Pirro**, ilggadējais Kuldīgas Sv. Katrīnas draudzes mācītājs: – Dace mūsu draudzē izaugusi. Esmu pazinis viņu visu mūžu, pazīstu viņas vīru Jāni. Liels prieks, ka viņa studēja teoloģiju Šveicē un savu kalpošanu turpina. Mums par Daci ir brīnīšķīgas atmiņas: kā viņa iekļāvās baznīcas jauniešos, kā visi braucām uz Vāciju un ceļojām citur. Es varu pateikt tikai to labāko. Man patīk Daces dzīvespriecīgums, un tas ir svarīgi, teoloģijā kalpojot – pozitīvā, optimistiskā pasaules uztvere, cenšanās citiem palīdzēt. Šī iemesla dēļ man ar viņu vienmēr ir ļoti saskanējis, jo mēs abi esam pozitīvi ievirzīti cilvēki.

● **Dace Dolace** (agrāk Rubļevska), teoloģe, bijusi Kuldīgas Sv. Annas draudzes mācītāja: – Domājot par Daci, pirmais, kas intuitīvi ienāca prātā: mazai meitenei liela dzīve. Es viņu satiku, kad viņa vēl bija jauna meitene Kuldīgā, toreiz Dace Jēkabsonē. Es 90. gados biju mācītāja Annas draudzē, bet Dace bija Svētās Katrīnas draudzē, taču bieži nāca pie manis vienkārši runāties. Viņa bija meitene ar tīru domāšanu. Nekad negribēja pārnākt uz mūsu draudzi, bet man tas patika – ka viņa ir uzticīga savai draudzei. Tad kādu laiku šķīrāmies, katrai dzīves ceļš aizgāja savā virzienā, un vēlāk es viņu iepazīnu kā Daci Balodi. Kāpēc es saku „liela dzīve”? Viņa teoloģijā uzrakstīja sarežģītu disertāciju. Kļuva par Teoloģijas fakultātes vadošo spēku, tika arī ordinēta kā mācītāja. Nes uz saviem pleciem milzīgas, atbildīgas nastas, un par to es viņu apbrīnoju. Domāju, ka tieši tajā tīrībā ir viņas spēks, kāpēc cilvēki vai Dievs viņu izvirza un uzliek tik lielu atbildību.

● **Modris Plāte**, emeritēts mācītājs, kalpojais arī Kuldīgas Sv. Annas draudzē: – Daci pazīstu nedaudz – vien dažās tikšanās reizēs, bijušas dažas viņas lekcijas tīmeklī. Pirms nedaudz gadiem viņa ciemojās pie manis Ziemassvētkos Jēkabpilī Svētā Miķeļa baznīcā. Ko lai saku? Gudra, simpātiska, jauna sieviete. Īsts teologs – domājoša, uzrunājoša, moderna. Draugs – atraisīta, nevilnīga, sirsnīga, priecīga. Man zēl, ka Latvijas Evaņģēliski luteriskā baznīca diskriminē garīdzniecības sievietes.

nīcā. Protams, baznīca pret viņu izturējās noraidoši. Bet vienā brīdī tā kļuva par mediju tēmu. Domāju, ka šie skandāli noteikti ir iespaidojuši to, kā gana plaša sabiedrība par baznīcu domā.

Arī Latvijā ļoti kritas to cilvēku skaits, kuri iet baznīcā. Lai atbildētu godīgi, kāpēc tā, būtu vajadzīgs pētījums, kāds šobrīd, starp citu, notiek. Bet mans minējums: varbūt ārkārtīgi saspringtajā situācijā no cilvēka tiek ārkārtīgi daudz prasīts. Lielākajai daļai, kas ir darba dzīvē, liekas, ka laika kļūst aizvien mazāk un tas skrien aizvien ātrāk, līdz ar to tās formas, kas piedāvā, kā ar stresu tikt galā, un palīdz atrast līdzsvaru (meditācijas un tamlīdzīgi), sabiedrībā ir pieprasītākas.

Kas attiecas uz sektām, vienmēr piesaista kopība, ko šīs kopienas piedāvā: „Mēs esam ar tevi, esam tava istā gēmens, tie, kas par tevi iestāsies.” Mūsdienu individuālistiskajā pasaulē tas atrod dzirdīgas ausis. Turpretī baznīcas klasiskā forma, kurā ir noteikta dievkalpojuma kārtība, ar kuru it sevišķi jauni cilvēki nezina, ko iesākt, droši vien interesē samazina.

Bet pati baznīca taču mainās?

Dažas baznīcas ļoti turas pie tradīcijām un nav nemaz tik nepievilcīgas. Man vienmēr prātā ir tāda bilde – to teica Modris Plāte, viena no Latvijas izcilākajiem teologiem. Viņš teica: jā, varbūt ir pienācis laiks kaut kā mainīties, taču baznīca ir tik liels kuģis – kamēr tas pagriežas citā virzienā, vajadzīgs diezgan ilgs laiks. Reliģijpētnieki un sociologi jau prognozē, ka institucionalizētajai baznīcai agrāk vai vēlāk būs beigas, jo mūsdienu pasaulē tā neiederas. Droši vien tālāk varētu dzīvot neformālākas grupas. Dzīvotspējīgs ir tas autentiskais, kas cilvēkus uzrunā un pulcē: ja baznīca spēj teikt, ko domā, tad arī cilvēki nāk un sadzird.

Tātad daudz kas atkarīgs no konkrētā mācītāja.

Es domāju, ka jā. Tāpēc es teiktu, ka labi izglītots mācītājs, kurš zina ne tikai savas baznīcas vēsturi vien, spēj iepazīties ar jaunām teoloģiskām domām un ir arī apveltīts ar sociālām prasmēm, noteikti ir ļoti nozīmīgs, lai veidotos kopiena,

draudze. Un viena no izšķirošajām lietām ir tā, lai pašu mācītāju tas interesētu. Ja viņš klausās un jūt, pats piedalās un ir gatavs noticēt tam, kas tur teikts, tad rodas autentiskums, īstums.

Jūs arī pati esat mācītāja, un Latvijā tas nav tipiski.

Latvijas Evaņģēliski luteriskajā baznīcā (LELB) kopš 1993. gada Sieviešu ordinācijas vairs nav bijis. 2016. gadā tas ierakstīts baznīcas Satversmē. Tas ir rezultāts tam, ka visus šos gadus sievietes nav ordinētas, līdz ar to izveidojies pieradums, ka šajā amatā redzam tikai vīriešus, un daudziem tāpēc liekas, ka vīrietim tur arī jābūt.

Es uzaugu Kuldīgā, un, kad sāku studēt, Kuldīgā kalpoja mācītāja Dace Rubļevska. Pirms ierados Rīgā uz teoloģijas studijām, man pat prātā neienāca, ka ar to varētu būt problēmas. Pēc tam Rīgā es Daci satiku, un viņa teica: „Paskaties, mūs te daži tur par raganām!” Mana reakcija bija: „Nu, nevar būt!” Viņa bija izcila mācītāja, lieliska sprediķotāja,

siirsnīgi nodevās šim darbam, centās cilvēkiem palīdzēt, kur vien tas bija iespējams. Līdz ar to jutos izbrīnīta, ka citi studenti pēkšņi aizstāvēja ļoti konservatīvo viedokli, ka sievietes ordinēt nevajag.

Bet LELB ir šādu lēmumu pieņēmusi, un tieši tajā gadā tika nodibināts Latvijas Evaņģēliski luteriskās baznīcas ārpus Latvijas (LELBĀL) apgabals Latvijā. Un tajā sievietes tiek ordinētas. Nebija tā, ka nodibinājās un es uzreiz teicu: „Es tagad eju uz to baznīcu.” Bet tas man kļuva aizvien aktuālāk: aizvien vairāk ar to, kas notika LELB, nespēju identificēties, aizvien mazāk tur jutos kā mājās.

Tajā dienā, kad LELBĀL mani pašu ordinēja par mācītāju, šis dievkalpojums bija ļoti nozīmīgs. Jutos līdzīgi kā kāzās, kad jaunais pāris dzird tikai *amen*, to, ka viņi ir vīrs un sieva, bet neko citu neatceras. Arī es daudz ko nedzirdēju, jo tas bija tik emocionāli, taču viena lieta, ko tiešām atceros, ir solījumi: ka apsolos kalpot šai baznīcai, kuru tagad Latvijas apgabala dēļ pārsauca par Latvijas Evaņģēliski

luterisko baznīcu pasaulē.

Mācītāja esmu smieklīgi īsu laiku – vien trīs gadus, un nekādas lielās pieredzes man nav, taču no visa tā, ko daru, šis darbs un arī saikne ar studentiem sagādā visvairāk prieka. Citreiz bijusi ļoti grūta nedēļa, un liekas: „Kā vēl svētdienai sagatavot dievkalpojumu?” Bet pēc tam mēdz būt sajūta, ka es būtu it kā piedzimis no jauna.

Un kā pievērsties teoloģijai?

Kuldīgas 1. vidusskolā pēdējā gadā ar klasesbiedrenēm aizgājām iesvētīties. Tas bija Atmodas laiks, un ne mēs vienas tādas, bet mani tas tā paņēma! Atceros, ko mācītājs Viesturs Pirro iesvētes mācībās stāstīja, un likās, ka es kā švamme to uzsūcu. Tas likās tik ļoti svarīgi – kaut tik es nepazaudēju ticību! Un tad baznīcas gadagrāmatā izlasīju, ka ir atvērta Teoloģijas fakultāte. Pirms tam bija *baigais* nemiers, ko studēt, bet, kad izlasīju to, sapratu: „Re, kur ir! Šī ir tā vieta, kur es ticību nepazaudēšu!”

Dažkārt praktiskā ziņā dzīvot ar teoloģiju ir tik grūti, jo tā, protams, nav profesija, kurā peldamies naudā. Tāpat nākas sevi atstānot citiem: vieniem liekamies pārāk liberāli, citiem savukārt šķiet, ka tā visa ir tumsotiņa. Ir brīži, kad domāju, kāpēc nevarēju studēt ekonomiku, jurisprudenci. Bet tikai vienu dieņu savā mūžā esmu strādājis citā nozarē. Tur viss bija labi un skaisti, bet es atnācu no turienes, iegāju fakultātes bibliotēkā, un likās: no nodibināts Latvijas Evaņģēliski luteriskās baznīcas ārpus Latvijas (LELBĀL) apgabals Latvijā. Un tajā sievietes tiek ordinētas. Nebija tā, ka nodibinājās un es uzreiz teicu: „Es tagad eju uz to baznīcu.” Bet tas man kļuva aizvien aktuālāk: aizvien vairāk ar to, kas notika LELB, nespēju identificēties, aizvien mazāk tur jutos kā mājās.

Tāpēc mācītājam jābūt cilvēkam, kas spēj teikt, ko domā, un palīdz atrast līdzsvaru (meditācijas un tamlīdzīgi), sabiedrībā ir pieprasītākas.

Dažas baznīcas ļoti turas pie tradīcijām un nav nemaz tik nepievilcīgas. Man vienmēr prātā ir tāda bilde – to teica Modris Plāte, viena no Latvijas izcilākajiem teologiem. Viņš teica: jā, varbūt ir pienācis laiks kaut kā mainīties, taču baznīca ir tik liels kuģis – kamēr tas pagriežas citā virzienā, vajadzīgs diezgan ilgs laiks. Reliģijpētnieki un sociologi jau prognozē, ka institucionalizētajai baznīcai agrāk vai vēlāk būs beigas, jo mūsdienu pasaulē tā neiederas. Droši vien tālāk varētu dzīvot neformālākas grupas. Dzīvotspējīgs ir tas autentiskais, kas cilvēkus uzrunā un pulcē: ja baznīca spēj teikt, ko domā, tad arī cilvēki nāk un sadzird.

Ar kādām domām, izjūtām jums saistās Ziemassvētki?

Kāpēc kristietībā svinam Ziemassvētkus un citus svētkus? Lai mēs justos iekļauti notikumos, par kuriem tie svētki vēsta, – lai Jēzus bērns piedzimtu mūsu silītē, tajā, kas esam mēs. Kā Modris Plāte teiktu – tas ir stāsts par to, kā Dievs kļūst par cilvēku mani, un šis ir tāds laiks, kad varu par to domāt, meditēt.

Runājot par Plāti, viņš vienreiz mani uzaicināja Jēkabpilī piedalīties Ziemassvētku dievkalpojumos. Ziemassvētku vakaram, protams, rūpīgi sagatavoju sprediķi. Bet 25. datumā man nav bijis tik daudz laika, un jūtu, ka bišķi aiziet klišējas. Kalpojam mēs abi, es esmu norunājusi to savu sprediķi, un tad kancelē uzkāpj Plāte, un es saklausu, ka tā ir kā atbilde manam sprediķim. Divas domas palikušas prātā, kuras cenšos ievērot. Viena: „Saki to sprediķi sev! Ko šajos svētkos tu pateiktu sev?” Un otra – par Betlēmes notikumu un visu, ko evaņģēlijs krāsaini stāsta: par Dieva kļūšanu par cilvēku. Tas bija tāds klikšķis! Pēc tam jutos kā pilnīgi cits cilvēks.

Modris Plāte, lai kur viņš būtu dzimis un dzīvojis, man nozīmē Kuldīgu. Viņš pieder pie Kuldīgas identitātes. Reiz Ziemassvētkos viņš visu draudzi sarājis, sakot, ko te nāks. Pēc tam cilvēki to stāstīja no mutes mutē. Kad viņu no amata nometa, draudze stāvēja priekšā un neļāva nākt iekšā tam, kurš bija atsūtīts kā aizvietotājs. Plāte piedalījās visos Atmodas notikumos, baznīca bija stāvgrūdam pilna, nebija vietas, kur nostāvēt, nemaz nerunājot par sēdēšanu.

Jāteic, ka tā doma par Dieva kļūšanu par cilvēku mani šķiet ļoti stipri. Bībelē uzsvērts tas citāda – ka Dievs ir kaut kas tik ļoti vairāk atšķirībā no tās pasaules, ko mēs redzam. Līdz ar to doma par Dieva saskatīšanu pasaulē un mani pašā ir kaut kas spīdzinošs.

Ko nozīmē Dieva kļūšana par cilvēku mani?

Varbūt tā ir Dieva saklausīšana sevī. Pamata izjūta ir tā, ka mēs ar Dievu esam ļoti saistīti. Un vēl vairāk – varam dzīvot ar apziņu, ka esam vieni no tiem, caur kuriem Dievs šajā pasaulē var darboties.

Kā Kurzemes kandžas pionieri

Deviņu veidu stipros dzērienus ar zīmolu *Kviešu schnaps** kādu laiku ražo *Kuldīgas destilātu fabrika*, kurā saimnieko Kristiāna un Sergejs Demčenko. Sergejam ir maģistra grāds juridikā, un tas ļoti palīdzējis tad, kad viņš sācis kārtot dokumentus, lai atvērtu pašdzītās kandžas ražotni Kalķu ielas kvartālā. Bet tirdzniecības vieta atrodas Liepājas ielā, kur darbojas arī Demčenko konsultāciju birojs.

Kā viss sākās?

Sergejs: „Kad sākās kovida pandēmija, parādījās brīvais laiks, un biju pilns ar enerģiju. Kaut kur tā bija jāliek, un pēc domāšanas apstājos pie idejas kļūt par māj-ražotāju, jo mums pie Kuldīgas ir īpašums, kas kaut kā jāizmanto. Ar sievu Kristiānu secinājām, ka Latvijā nevar saražot tādu vīnu kā Itālijā, tāpēc palikām pie tā, ka te var ražot pietiekami labu destilātu jeb kandžu. Vienīgais ir tas, ka daudziem pret kandžu ir aizspriedumi. Kaut vai atceroties padomju un Atmodas gadus, kad daudzi dzimtenīti dzēra pie ielas malas ūdens pumpišiem. Reibina, bet nav garšīgs. Mēs sapratām, ka varam to ražot ļoti labā kvalitātē, jo iekārtas kļuvas mūsdienīgākas. Es uzskatu, ka kandža nepamatoti bija nostumta otrajā plānā.”

Varbūt tas ir tikai Kurzemē?

Sergejs: „Kurzemē neesam pirmie, bet te uz to nav uzlikts akcents. Tomēr mēs šajā gājienā jūtamies kā pionieri. Kandža ir visur, ne tikai Latgalē. Tad, kad man šī ideja parādījās, nebija nekādas informācijas. Sākām taujāt cilvēkiem. Daudzi paši sev vai tuvākajiem draugiem izteicēja, bet tā nav prece tirgošanai. Kad ideja attīstījās un tikām līdz nosaukumam, bija jāsaprot, kā nosaukt, lai piesaistītu gan Kurzemes iedzīvotājus, gan pircējus no citām vietām. Par šmakovku nesauksi, jo tā jau aizņemta Latgalē, kandža vai ļūļa uz to brīdi bija lamuvārds, un to nepieņemtu. Palika tikai viens variants – no vācu laikiem mīļvārds *šnapsīts*.”

Vai nosaukums saistīts ar tiem laikiem?

Sergejs: „Jā, tas ir no vācu laikiem, bet Kurzemē pie tiem pieturas. Tas nav lamuvārds – tas ir mīļvārds. Izvēlējamies tāpēc, lai cilvēki nav jāpārliecina, ka tas ir tavš un ka ir vērts pagaršot.”

Runājot par dokumentāciju. Esmu dzirdējis daudzus gānānā, ka nokārtot *papīrus* ir teju neiespējami, jo valsts iestādes liek sprunguļus riteņos.

Kristiāna: „Jā, birokrātiskais slogs ir pamatīgs, bet, ņemot vērā vīra zināšanas, tas bija vieglāk.”

Sergejs: „Kad sākām, mums bija daudz laika. Valsts pārvaldei noteikts, ka uz jautājumiem, pie teikumiem jāatbild mēneša laikā. Es rakstu, gaidu, sagaidu. Jāsaka, ka Valsts ieņēmumu dienests bija ļoti pretimnākošs. Arī ar Pārtikas un veterināro dienestu, par brīnumu, nebija nekādu problēmu. Acīmredzot arī tie pandēmijas laikā bija nocietušies pēc darba. No idejas līdz realizācijai tas aizņēma sešus septiņus mēnešus, bet

Mājražotāji Kristiāna un Sergejs Demčenko ar saviem favorītdzērieniem *Tamāras uzlējums* un *Kviešu schnaps*.

arī mēs nesteidzāmies.”

Kandžas dzīšana asociējas ar lieliem traukiem, spirālveida caurulēm utt.

Sergejs: „Princips nav mainījies. Vecos laikos tecināja vienu reizi un tad skatījās, vai galvas un astes ņemt nost.”

Ko tas nozīmē?

Sergejs: „Ir pirmā, vidējā un beidzamā frakcija. Mēs izmantojam vidējo. Pirmo lietojam dezinfekcijai. Astes jeb beidzamās frakcijas neizmantojam vispār, jo tas nav finansiāli izdevīgi. Man vieglāk aparatū izslēgt nekā gaidīt, kad kondensēsies smagās frakcijas.”

Dezinfekcijai? Papildu biznesa ideja?

Sergejs: „Nē. Sākumā bija ideja taisīt ogļu aizdedzināšanas šķidrums, bet apjoms mums nav tik liels, lai šai precei izveidotu jaunu līniju. Tad, kad pirkām aparātus, pārdevējs teica: ja tā saukto galvu izmantosim iekurināšanas šķidruma pagatavošanai, tas būs ļoti dārgs process un materiāls. Mums apjoms nav tik liels. Mēneša laikā saražojam no 130 līdz 150 litriem. Tam ir 40 grādu, bet tas, ko ļauj likums, lai es neklūtu par lielo akcīzes nodokļa maksātāju, ir 2500 litru gadā. Sadalot uz mēnešiem, tie ir 208 litri mēnesī. Ja apjoms aug, tad ir pavisam cita nodokļu likme.”

Kā mājražotājs izmantoju valsts palīdzību, jo mazos ražotājus valsts atbalsta, dod iespēju atsperties. Sākām ražot no saviem kviešu graudiem, tad sapra-

kā lai realizē visu. Es ilgas stundas esmu pavadījis internetā, meklējot tieši vecās receptes.”

Kristiāna: „Bija laiks, kad mājās visas malas bija noklātas ar veco receptu izdrukām, visur aprēķini sastāvdaļām, un vīrs visu mācījās no nulles.”

Sergejs: „Par laimi, šobrīd arī Rīgā produkciju labi ņem pretī. Tur parādījās klienti, kuriem tā garšo, un viņi gluži kā reklāmas aģenti par to visiem stāstīja. Piemēram, Rīgas bārmeņi mūsu mājas dzīnu ņem tādēļ, ka ar to var uztaisīt šovu. Parasti tas ir zils, bet, kad pievieno toniku, tas kļūst rozā, jo zilajai krāsai izmantojam tādu izejvielu, kas saskarē ar cukuru maina krāsu. Ir garšīgi un acij tīkams šovs.”

Vai noiet pietiek?

Sergejs: „Kā es saku, Rīga ir kā kādreiz Maskava, kas apēd visu. Rīgā meklējam partnerus, bet tie ir mazie ģimenes uzņēmumi, veikali. Tieši pirms Jaungada tikām iekšā degvielas uzpildes staciju *KOOL* tīklā, kurā cilvēki ir ļoti pretimnākoši. Viņus neinteresēja cena – uzreiz paņēma tirdzniecībai, un vienotāms: ja produkcija ies, tad sadarbība turpināsies. Vispār Latvijas uzņēmēji savējiem ir pretimnākoši. Arī Kuldīgā mūsu dzērieni ir pieejami daudzās vietās, arī kafējnicās. Jāsaka liels paldies Gatim Rozenfeldam, kuram pieder veikalu *Saldo* tīkls. Ideja viņam patika, bet viņš negribēja piedalīties, savukārt tad, kad produkcija bija gatava, uzreiz to paņēma realizācijai un reklamēja.”

Kristiāna: „Vieta jāizmanto. Arī man tāpat kā vīram ir augstākā izglītība, un ikdienā strādāju citu darbu. Brīvdienās uzvelku priekšautu un nāku tirgoties. Ir tādas pozitīvas emocijas no klientiem! Vienalga, vai tie ir vietējie vai iebraucēji.”

Sergejs: „Lietuvieši, kuri vasarā masveidā brauca uz Kuldīgu, bija pārsteigti, jo tur šādi mājās ražot

destilātu ir aizliegts. Ir tādi, kuri arī tagad raksta un prasa, kā mūsu precī nogādāt viņiem. Te labums tāds, ka veikalam *Cikāde* ir internetveikals, kurā mūsu dzērieni nopērkami.”

Klausoties jūsu abu stāstā, rodas sajūta, ka šajā nodarbē viss ir tikai pozitīvi.

Sergejs: „Vienīgais faktors: kad šo biznesu sākām, bija daudz brīva laika, bet nu tā kļūst aizvien mazāk.

„Kad izveidojām pirmo līniju, tur tapa ābolu džins, un sapratām, ka jāmeklē jaunas iespējas.”

Tas ir radošs process. Tagad tirgojam deviņus veidus, taču tādu, kas ir saražoti, ir daudz vairāk. Kāds neiztur manu kvalitātes latīņu, par citu mums draugi pasaka, ka kaut kā pietrūkst. Tad noliekam malā un gaidām īsto brīdi, kad prātā ienāks ideja uzlabojumiem.”

Tātad arī jums pandēmija devusi iespēju.

Sergejs: „Jā. Tā mazā pīppauze palīdzēja – laiks domāšanai un attīstībai. Fabrikā es varu strādāt, kad gribu, jo mūsu prece nebojājas.”

Kurš no paštaisītajiem dzērieniem ir mīļākais?

Kristiāna: „Man ķirsītis jeb *Tamāras uzlējums*. Man ir draudzene, kura to pērk krāsas dēļ.”

Sergejs: „Man kā vīrietim – baltais.”

Vai nav domas paplašināties?

Sergejs: „Šobrīd ne, bet ir ambīcijas, kādas bija jau pašā sākumā. Turamies pie tā, ka mēs esam Kuldīgas destilātu fabrika, kas Latvijas laikā atradās vecajā pienotavā Mucenieku ielā. Mēs gribam, lai ir kārtīga fabrika atbilstoši nosaukumam. Ir ambīcijas, kurām nākotnē jāpiepildās.”

Vai ar šo biznesu var nopelnīt? Ir vērts darboties?

Sergejs: „Es uzdošu pretjautājumu. Vai ir vērts dzīvot sapņu dēļ?”

Ir.

Sergejs: „Šis ir mūsu sapnis.”

* *Schnaps* (vācu val.) – degvīns

Kuldīgas destilātu fabrika produkcija nopērkama arī Rīgā. Bārmeņi iecienījuši dzīnu, jo, taisot no tā kokteili, iznāk arī šovs ar dzēriena krāsas maiņu.

Atbalsta, lai strādātu, ne tikai saņemtu

Vidējais reģistrētā bezdarba līmenis Latvijā gada beigās bija 6,4%, un kopš gada sākuma tas ir samazinājies. Vienlaikus darba devēji dažādās jomās arvien vairāk sūdzas par augošu darbaroku trūkumu. Nodarbinātības valsts aģentūra (NVA) pilnveido atbalstu uzņēmējiem, savukārt bez darba palikušos rosina strādāt un apgūt jaunas iemaņas vai pat profesiju.

ARĪ ĀRSTNICĪBAS IESTĀDES

Kā stāsta NVA sabiedrisko attiecību speciāliste Signe Bierande, ņemot vērā darba devēju ierosinājumus, jau gada nogalē mainīti vairāki nosacījumi pasākumā *Apmācība pie darba devēja* (praktiskas mācības). Ir palielināta obligātās veselības pārbaudes kompensācija tiem, kuri iesaistījušies praktiskajās mācībās. Atcelts nosacījums, ka darba devējam vēl vismaz trīs mēnešus pēc tam obligāti jānodrošina darbs. Būtisks jaunums: tagad var iesaistīties arī ārstniecības iestādēs. Savukārt kopš janvāra tiem darba devējiem, kuri mācībā pieņem bezdarbnieku ar invaliditāti, tiek dotētas valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas no dotētās algas.

APGŪST PROFESIONĀLU LĪMENI

„Jāatgādina, ka apmācība pie darba devēja norit Eiropas Sociālā fonda projektā *Atbalsts bezdarbnieku izglītībai* un tās mērķis ir sagatavot darbam vajadzīgos speciālistus tieši uzņēmumā,” teic S. Bierande. „Tāpēc tiek organizēta tā, lai atbilstu pirmā, otrā vai trešā profesionālās kvalifikācijas līmeņa kom-

„Regulāri aptaujājam gan uzņēmējus, gan bezdarbniekus, notiek pārrunas, kā mūsu pakalpojumus pilnveidot,” norāda Nodarbinātības valsts aģentūras sabiedrisko attiecību speciāliste Signe Bierande.

petencei un ilgst līdz četriem mēnešiem. To neorganizē ne kvalificētos un mazkvalificētos darbos. Mācību ilgumu nosaka pēc kvalifikācijas līmeņa. Pirmajā bezdarbnieki praksē mācās divus mēnešus, otrajā – trīs, bet trešajā – četrus mēnešus. Par pilnu darba laiku proporcionāli mēnesī nostrādātajām dienām bezdarbniekam tiek maksāta alga. Ikmēneša dotācijas atalgojuma tagad ir pielāgotas apgūstamās profesijas kvalifikācijas līmenim. Vēl ir citas kompensā-

„Aizvien biežāk no tiem, kuri meklē darbinieku, dzirdam, ka svarīgāka par izglītību ir vēlēšanās mācīties ko jaunu,” atzīst Nodarbinātības valsts aģentūras Ventspils filiāles vadītāja Sandra Krinkele.

cijas: transportam, mājokļa īrei, veselības pārbaudei.”

IEGŪST ARĪ DARBA DEVĒJS

Piemaksas no valsts ir arī darba devējam: par katru apmācību vadību, vienreizējs atbalsts individuālajiem aizsardzības līdzekļiem, darba vietas pielāgošanai cilvēkam ar invaliditāti. Darba devējam jāmaksā pieteikumā iepriekš norādītais atalgojums, kas kopā ar dotāciju nav mazāks par minimālo algu. Jānodrošina teo-

rētiskas un praktiskas mācības, kā arī kvalificēts darba vadītājs, kas zināšanas un iemaņas palīdz iegūt un nostiprināt. Tāpat no algas dotācijas daļas jāmaksā obligātās sociālās iemaksas par tādu bezdarbnieku, kuram nav invaliditātes. Pēc mācībām tiek izsniegts apliecinājums par prasmju apgūšanu, kā arī zināšanu novērtējums.

Praktiskajā mācībā netiek iesaistīti tādi bezdarbnieki, kuri pie šī darba devēja pirms tam strādājuši vismaz 12 mēnešus. Aicināti pieteikties komersanti, pašnodarbinātās personas, biedrības vai nodibinājumi, izņemot politiskās partijas un iestādes, kuru pamatuzdevums ir izglītšana.

MĀCĪTIES VAJAG ĀTRI

Kuldīgas novadā pēdējos gados šajā pasākumā piedalījušies vairāki uzņēmēji, izveidotas 11 praktisko mācību darba vietas. NVA Ventspils filiāles vadītāja Sandra Krinkele atzīst, ka daudz tas nav, taču jāņem vērā daži būtiski apstākļi, kas kavējuši: „Tas ir pasākums, kurā neilgā laikā (no diviem līdz četriem mēnešiem) darba devējs var apmācīt sev vajadzīgu cilvēku, saņemot atbalstu. Uzņēmēji stāsta,

ka, meklējot potenciālo darbinieku, daudzi izteikuši vēlmi apgūt ko jaunu. Un mācīties vajag ātri. Dažām profesijām pietiek, dažām laiks ir par īsu, lai iemaņas apgūtu labi, jo mācību iestādē šo arodu mācās pat vairākus gadus. Jāņem vērā arī ekonomiskā situācija – ikvienam darba devējam nedrošība un neskaidra nākotne rada grūtības plānot un atrast personālu. Tas īpaši bija jūtams pandēmijas sākumā. Daudzi neuzdrošinājās pieņemt vēl kādu cilvēku, nezinot, vai uzņēmums varēs turpmāk strādāt.”

DAUDZI SADARBĪBU TURPINA

S. Krinkele uzskata, ka jaunajam izmaiņām vajadzētu sadarbību veicināt un atbalsts noteikti kļūs pievilcīgāks, jo finansiāli tas palielināts, darba devēju loks paplašināts ar ārstniecības iestādēm, kuras iepriekš nevarēja iesaistīties. Ārkārtējā situācijā ļoti svarīgi, ka pēc mācībām vairs netiek prasīts garantēt vietu. Tā uzņēmējs pats varēs izlemt, cik ilgi sadarbību ar bezdarbnieku turpināt. Tomēr bieži gadījies, ka tas nav bijis noteicošais, jo uzņēmējs meklējis pastāvīgu darbinieku, bet NVA atbalstu izmantojis tam, lai iemācītu strādāt.

Katrs pats var izlemt

Aptaujātie uzņēmēji un darba meklētāji sadarbību ar NVA un praktiskās mācības vērtē pozitīvi. Tiesa, pieredze bijusi dažāda.

Vairums atraduši labu darbinieku, un valsts atbalsts palīdzējis bezdarbniekam mācīties praksē. Ir gadījies, ka viņš tomēr nav spējis iemaņas apgūt vai arī darbs nav iepaticies. Uzņēmējs nevar maksāt par slaustīšanos, bet slikts darbs un klientu neapmierinātība kaitē uzņēmuma prestižam. No šāda aspekta darba devēji novērtē to, ka atcelta prasība darbu turpināt un katrs var izlemt pats.

AUTOSERVISĀ SAREŽĢĪTĀK

Autocentra *Rezerve* vadītājs Normunds Vitomskis uzsvēr, ka daudz atkarīgs no darba specifiskas. Remontēt automašīnu nevar

iemācīties tik viegli, katram nepadodas, bet tikmēr servisos veidojas rindas, jo meistariem darba pilnas rokas. „Apmācība ilgst trīs mēnešus, un tas ir par maz. Pie mums jāmaksā vismaz sešus mēnešus, ideālā variantā pat gadu. Tāpēc vēlams laiks ilgāks, jo rezultāts tad būtu labāks.”

PĀRLIEKAS BIROKRĀTIJAS NAV

Snēpeles strausu un kazu fermas *Nornieki* saimnieks Pēteris Gobzemis saskata divas labas lietas: tā var atrast darbinieku, kas motivēts mācīties un strādāt, kā arī nav pārlietas birokrātijas, jo aģentūra ir pretimnākoša. „Protams, finan-

siāla palīdzība no valsts arī ir svarīga. Tā gan nav ilgstoša, tomēr iesākumam noder, lai veltī netērētu savu naudu. Mums pārsvarā ir pozitīva pieredze, jo aģentūras pakalpojumus parasti izmanto tie, kuri grib strādāt, ne tikai saņemt. Praktiskās mācībās bijuši gan bezdarbnieki no Snēpeles, gan cilvēki no apkaimes. Piedāvājam dažādus darbus, jo mums vēriens ir plašs: no lauksaimniecības un strausu fermas līdz darbiem restorāna virtuvē un arī administrācijā.”

VEIKSMĪGA SAKRITĪBA

Kuldīdzniece Baiba Barševska

NVA vērsusies pēc atgriešanās no ārvalstīm. Sākumā lielas cerības uz to nav likusi – domājusi darbu atrast pati. Taču sagadījies, ka veikals *Cikāde* tajā laikā meklējis pārdevēju. Baiba aģentūrā uzaicināta uz tikšanos ar karjeras speciālisti, un viņai piedāvāts šis atbalsts. Uzņēmums uzreiz neesot nosaukts, tikai fakts, ka darbs būs garšvielu veikalā. Baibu tas ieinteresējis, viņas CV konkursa nosacījumiem atbildis, viņa sākusī mācīties par pārdevēju *Cikādē* un vēlāk pieņemta pastāvīgā darbā. Nostrādājusi vairāk nekā gadu.

„Tā ir laba programma. Man

šķiet: par maz informācijas, ka ir tāda iespēja. Man svarīga bija stabilitāte, ka regulāri saņemšu noteikto atalgojumu, un izdevīgs darba laiks, lai izņemtu bērnu no bērnudārza. Pārējais atkarīgs no pašiem: darbs patika, veikala vadītāji ir jauki, pretimnākoši cilvēki, ļoti labi sastrādājāmie. Sāku strādāt tieši pandēmijas sākumā, kad visi bija nobijušies par tālāko, tomēr viss noritēja veiksmīgi. Labprāt strādātu vēl tagad, bet man piedāvāja darbu par skolotāju bērnudārzā *Ābelīte*, jo attiecīgajā programmā mācos augstskolā. Esmu no tiem, kam vienmēr vajag izaugsmi.”

Pasākumā Apmācība pie darba devēja

No pērnā gada 25. novembra:

- bezdarbniekiem palielināta obligātās veselības pārbaudes izdevumu kompensācija;
- atcelts nosacījums, ka darba devējam jāgarantē darbs vismaz trīs mēnešus;
- praktiskās mācības var rīkot arī ārstniecības iestādēs.

No 1. janvāra tiem darba devējiem, kuri praktiskajās mācībās pieņemuši bezdarbnieku ar invaliditāti, tiek dotētas obligātās sociālās iemaksas. Arī ikmēneša dotētais atalgojums tagad pielāgots profesionālās kvalifikācijas līmenim: 1. līmenim – 300 eiro, 2. un 3. līmenim – 350 eiro.

Bezdarbnieks var saņemt obligātās veselības pārbaudes kompensāciju līdz 50 eiro. Ja praktisko mācību vieta atrodas vismaz 15 km no deklarētās dzīvesvietas, mobilitātes pabalsts ir līdz 150 eiro mēnesī transportam un īrei. NVA dotācija mācību vadītājam ir desmit eiro par dienu. Viens cilvēks var

vadīt mācības ne vairāk kā diviem bezdarbniekiem. Darba devējs saņem arī vienreizēju atbalstu individuālajiem aizsardzības līdzekļiem (līdz 100 eiro) un darba vietas pielāgošanai cilvēkam ar invaliditāti (līdz 1000 eiro).
Detalizētāk: www.nva.gov.lv/lv/apmaciba-pie-darba-deveja.

PASAULĒ

Kas tā par vietu? 2. kāрта

Izmantojot divus attēlus un nelielu informāciju par kādu pasaules vietu vai objektu, mēģini atpazīt, kā to sauc!

Romas baroka stila pils, ko Pēteris Lielais uzcēlis Krievijas valdniecei Katrīnai I. Pēc Lielā Ziemeļu kara tā uzcelta pēc Nikolas Mičeti projektiem, ko izstrādājuši Gaetano Čiaveri un Mihails Zemcovs. Pašlaik tur atrodas mākslas muzejs. Bijušo lepno ķeizaru pili ieskauj dārzs, kas veidots pēc Versaļas parauga – ar strūklakām, dzīvžogiem un puķu dobēm. Kur šī pils atrodas?

Atbildi gaidām līdz 13. janvāra 11.00, to sūtīt konkursam *Pasaules pazinējs, Kurzemniekam* 1905. gada ielā 19, Kuldīgā, LV-3301, vai e-pastā: konkursi@kurzemnieks.lv vai iemest redakcijas durvju pastkastē.

1. kārtas atbilde: Zalīpe, Polija.

Pareizi atbildējuši: Ingars Neimanis, Gunta Grundmane, Gunta Folkmane, Inese Midrijāne, Indra Grandava, Daina Gerente, Velta Višņevska, Vineta Kondraņicka, Ausma Kreidere.

Konkursu atbalsta veikals Cikāde.

ERUDĪTS

Atbildi meklējiet kādā no *Kurzemnieka* numuriem un līdz 13. janvāra 11.00 sūtiet e-pastā: konkursi@kurzemnieks.lv!

Kuri laureāti mūspusē sumināti konkursā *Labākais darbā ar jaunatni 2021?*

Atbilde: labdarības akcija *Dalies mīlestībā!* Kuldīgā notiek vairāk nekā 25 gadus.

Pareizi atbildējuši: Ingars Neimanis, Gunta Grundmane, Indra Grandava, Daina Gerente, Velta Višņevska, Silvija Cepurīte, Gunta Folkmane, Ausma Kreidere.

Konkursu atbalsta veikals Pindzele.

VĒSTURE

Kurzemnieks sadarbībā ar Kuldīgas novada muzeju piedāvā konkursu, kas liek papētīt vēsturi vai vienkārši atcerēties dažādus notikumus Kuldīgas novadā.

2. jautājums

Fotogrāfija uzņemta 20. gs. 30. gadu beigās. Kādas baznīcas iekšskats te redzams?

Atbildi un, ja ir, arī atmiņu stāstu par attēlā redzamo līdz 13. janvāra 11.00 sūtīt e-pastā: konkursi@kurzemnieks.lv.

1. jautājuma atbilde: Kuldīgas Sv. Katrīnas baznīcas durvju portāls.

Pareizi atbildējuši: Ingars Neimanis, Gunta Grundmane, Velta Višņevska, Ausma Kreidere, Indra Grandava, Daina Gerente.

KONKURSS

Nosacījumi

Katru nedēļu jāatmin piecas 30. gados Gudeniņos pierakstītas mīklas, mēnesī – 20. Katra mēneša uzvarētājs saņems redakcijas veicināšanas balvu – suvenīru ar *Kurzemnieka* logo. Bet pēc trim mēnešiem vienam tiks lielā balva. Ja pareizi būs atminējuši vairāki, uzvarētājs tiks izlozēts.

Mini, mini mīkliņu!

Atbildes sūtīt līdz 13. janvāra 11.00 e-pastā: konkursi@kurzemnieks.lv.

1. Pilna baznīca ļaužu, ne tur logu, ne tur durvju.
2. Balta aitiņa, melna pierīte.
3. Tieva, gara jumprava, pilna galva gnīdu.
4. Liela istaba, pumpaiņi griesti.
5. Mežā dzimis, mežā audzis, pārnāk mājās, brīdē bērņus.

Atminējumi

1. Bite. 2. Ola. 3. Kāpostgalva. 4. Maize ceplī. 5. Vārņa.

Piektajā tūrē piecas pareizas atbildes iesūtījuši: Ingars Neimanis, Gunta Grundmane, Ausma Kreidere, Velta Višņevska. Četras pareizas atbildes ir Dainai Gerentei, trīs – Indrai Grandavai.

PIRMS 20 GADIEM

Arī sliktie var mainīties

2002. gada janvārī *Kurzemnieks* rakstīja par Kuldīgas Sv. Annas draudzes gadumijas pasākumu, kurā visiem spēcīgu pārdzīvojumu izraisījuši tikšanās ar kristiešu draudzes *Zilais krusts* biedriem – vīriem, kuri iznākuši no cietuma, atbrīvoti no dažādām atkarībām un pateicas Dievam par glābšanu.

PĀRSTEIDZOŠĪ STĀSTI

Pasaulē *Zilais krusts* darbojas jau sen, palīdzot galvenokārt cilvēkiem dažādās atkarībās, bet Latvijā šī draudze dibināta 1995. gadā, ar labiem nodomiem pulcējot vīrus, kuru vairumam aiz muguras cietums. Sv. Annas draudzes diakonijai ar organizācijas pārstāvjiem sadarbība sākusies pirms vairāk nekā 20 gadiem. Toreiz gadumijas pasākumā kopā ar direktoru Kārli Dreimani (nu jau trīs gadus, kopš aizsaukts mūžībā) bija atbraucis septiņu vīru ansamblis *Ir dzīvot vērts*, kas Dievu slavēja dziesmās latviešu un citās valodās un liecināja par savām divām dzīvēm – vienu bez Dieva un otru kopā ar Viņu. Vīri kuldīdzniekiem stāstījuši, cik lielām bēdām gājuši cauri, sabiedrības acīs kļūstot par sliktajiem no vissliktākajiem. Bet ar Dieva palīdzību pat sliktie zēni varot mainīties, ja uzticas Jēzum.

Pirms 20 gadiem draudzes *Zilais krusts* vīru ansamblis gadumijas pasākumā viesojās Kuldīgas Sv. Annas draudzē.

ATVESEĻOTIES VAR LAUKOS

Kuldīgā tad viesojās arī tagadējais evaņģēlisko kristiešu draudzes *Zilais krusts* viceprezidents Agris Reinis, Kabiles patversmes vadītājs. Viņš stāsta, ka tajā laikā draudzei bijis tikai viens nams Rīgā. Pa Latviju viņi braukājuši evaņģelizācijas pasākumos, piedalījušies ekumeniskos dievkalpojumos, koncertējuši, aicinot lūgt Dieva palīdzību ikvienam un visai Latvijai. Vienlaikus vākti ziedoņi maznodrošināto ģimeņu bērniem, lai viņi varētu piedalīties maksas nometnēs vasarā.

Draudzes vadība arī sapratusi, ka vīri Rīgā nevar atkopties, jo pilsētā nav īsti, ko darīt. Vislabākā rehabilitācija ir darbs laukos, kur pašu saimniecībā varētu ap-

gūt jaunas prasmes un atbrīvoties no sliktā. Piecus gadus vēlāk pavisam nejausi piezvanījis toreizējais Kabiles pagasta padomes priekšsēdis Tālvāldis Bergmanis un piedāvājis apsaimniekot luteriskās draudzes īpašumu. „Tā bija negaidīta un brīnumaina Dieva atbilde uz mūsu lūgšanām,” tā A.Reinis.

GĀJIS VISĀDI

15 gados saimniecība Kabilē krietni attīstījies. Visādi gan gājis, taču pierādīts, ka mainīties var ikviens. Daudzi atveseļojušies, atgriezušies ģimenē vai nodibinājuši jaunu, atraduši labu darbu. Citam tomēr nav izdevies noturēties uz stabila ceļa. Pašlaik Kabiles patversmē, kā to sauc ju-

„Ar Dievu ir dzīvot vērts,” teic evaņģēlisko kristiešu draudzes *Zilais krusts* viceprezidents un Kabiles patversmes vadītājs Agris Reinis. Ar tādu moto īstenojas tās misija – darbā un lūgšanās palīdzēt atveseļoties.

ridiski, mājvietu raduši 22 cilvēki. Kopj saimniecību, strādā kūtī un uz lauka, kur audzē pārtiku saimes galdam. Pandēmija nav ietekmējusi sliktī, jo vīri dzīvo savā kopienā – nav vajadzības staigāt apkārt. A.Reinis piebilst, ka būtībā tā ir ne tikai patversme, bet arī rehabilitācijas centrs, kurā slimību un atkarību maktajiem garīgi atveseļoties. Vienīgi nometnes vairs nenotiek, nevar piedalīties plaši apmeklētos dievkalpojumos un kopīgajām lūgšanām pašu mājās jānotiek pēc epidemioloģiskajām prasībām.

PIEŅEM VISUS

„Nezinu otru tādu organizāciju, kāda ir Kabilē. Mēs šeit pieņemam visus,” piebilst vadītājs. Pašvaldī-

bas policija bieži uz Kabilē aizved kādu sadzērušos, kas pakritis uz ielas. Tur viņam atļauj atsevišķā telpā izgulēties un tad skaidrā prātā izlemt, ko tālāk. Ne tikai kuldīdzniekus ved – bijuši viesi no citiem novadiem, Rīgas, Valmieras. Nesen *Zilā krusta* viesmīlību saņēmis kāds Kipras pilsonis. Kā nosmej draudzes vadītājs, jāmāk runāt vairākās valodās.

Atskatoties uz aizgājušo laiku, viņaprāt, daudz mainījies, tostarp organizācijas darbībā, taču saglabājusies galvenā misija – palīdzēt. Pēc A.Reiņa novērojumiem, sabiedrībā sliktie ieradumi nav guvuši virsroku. Vismaz Kuldīgā bezpajumtniekus vairs tikpat kā neredz klistam ap veikalu *Maxima* un citur. Taču dzeršanas sērga par daudz izplatījusies jaunatnes vidū. Un mainījusies attieksme pret darbu. Vecākajā paaudzē bijuši vīri ar zelta rokām: ja nedzēra, tad strādāja kārtīgi. Savukārt vidējā paaudzē 20 gados prasmes zaudējusi un dzeršanas dēļ nav spējīga apgūt jaunas. Jaunākā vēl nav neko iemācījusies, kad jau nokļūst uz slidenā ceļa. Bet tā ir tikai daļa sabiedrības, kas nonāk *Zilajā krustā*, kur ar lūgšanām, darbu un cilvēku atbalstu var mainīties uz labo pusi.

Daina Tāfelberga
Kurzemnieka un Agra Reiņa arhīva foto

PĀRDOD

SIA Vēvers ražo un piegādā priedes **KOKSNES** produkciju: skaidu briketes (210 EUR/paleta), šķeldu, mizas, skaidas, klucīšus (85 EUR/1,3 m³ Big Bag). Tāl. 26651831.

Piedāvājam kvalitatīvas bērza **BRIKETES**, ilgi deg, mazs pelnu atlikums, ar visu piegādi Kuldīgā 185 eiro par paleti. Tāl. 20331463.

SIA AJG plus – sazāģētu nomaļu **MALKU**. Tāl. 29399939.

MALKU maisos, kravās. Tāl. 26544462.

Skaldītu lapkoku **MALKU**. Tāl. 27885688.

Pārdod ar piegādi zāģētavas atgriezumam **MALKU**; sausu skaldītu malku; 3 m garu meža malku. Tāl. 29249578.

Sausu alkšņa **MALKU**. Tāl. 26383529.

Sausu **MALKU**. Tāl. 29254530.

Skaldītu **MALKU** krāmētā veidā, ātra piegāde. Kravas cena – 120 EUR par trīs steriem. Tāl. 25607959.

Kluču **MALKU** krāmētā veidā, piegādi nodrošina. Tāl. 26632723.

Šā gada 14. janvārī Kuldīgā, veikalā Rimi (Sūru ielā 2), no 10.00 līdz 18.00 **OPTISKO BRIĻU** izpārdošana (pie-dāvājam tonētās brilles ar dioptrijām – plusi un mīnusi. Izgatavotas laboratorijā ar 2 gadu garantiju. 25,00–45,00 EUR). Iespēja pasūtīt brilles pēc receptēm. Tāl. 29576954

PĒRK

DZĪVOKLI Kuldīgā. Tāl. 26305029.

AUTOMAŠĪNAS. Tāl. 20294598.

Z/s **SMAIDAS** pārē **MĀJLOPUS**. Tāl. 29437251, 28393052, 63341221.

SIA Valinda – **LIELLOPUS, JAUNLOPUS** dzīvsvārā. Tūlītēja samaksa. Tāl. 29434034.

DAŽĀDI

Sertificēta **TAKSATORA** pakalpojumi: meža inventarizācijas lietu izgatavošana; mežaudzes novērtēšana; cirsmu dokumentācijas sagatavošana; īpašuma robežu, kupicu ierīkošana un atjaunošana; bezmaksas konsultācijas. Tāl. 25731315.

SADZĪVES TEHNIKAS remonts izbraukumā. Tāl. 27501427.

Ātri un lēti ierīkosim **DZIĻURBUMU**. Tāl. 29605105, 28205914.

SVEASKOG
BEZ MAKSAS attīra no krūmiem laukus un citas aizaugušas platības.
PĒRK zarus, cirsmu atlikumus, šķeldojamo materiālu.
☎ 25 622 293 (Āria)

VAJADŽĪGI

Igaunijas uzņēmums *Alfa Kvadra Invest OÜ* (reģ. Nr. 14391949) aicina darbā darbiniekus dzelzsbetona konstrukciju rūpnīcā **SOMIJĀ**. Darbs stabilā uzņēmumā, samaksa – 10,55 EUR/stundā (neto), izaugsmes iespējas, sociālās garantijas, apdrošināšana. Vēlama iepriekšēja pieredze betonēšanas darbos un privātais transports. Lūdzam atsaukties kandidātus ar nopietnu attieksmi pret darbu. Vairāk informācijas pa tālr. +371 29997816, CV sūtīt e-pastā: janis.alfakvadra@gmail.com.

PROBLĒMA

Kur pazūd siltums?

Pēdējo mēnešu laikā uzņēmums *Kuldīgas siltumtīkli* aizvien aktīvāk atklāj dažādas situācijas, kad notiek nekvalitatīvi pieslēgumi siltumtrasei, kas noved pie siltuma noplūdes, vai pat siltuma zādzības.

Pēdējā laikā uzņēmumam nācies saskarties ar vairākiem nepatīkamiem atgadījumiem: mēģinājumu nozagt siltumenerģiju, iejaucoties uzskaitē; nekvalitatīvi izbūvētu

ēkas ievadu pirms 15 gadiem un avāriju 2.Adventē, nodarot zaudējumus vairāku tūkstošu eiro apmērā; sava komforta paaugstināšanu, izbūvējot siltās grīdas daudzdzīvokļu namā, tādējādi finansiāli ietekmējot pārējos dzīvokļu īpašniekus un samazinot citiem komfortu; nesamērīgu radiatoru nomainīšanu un to nekvalitatīvu piesaisti sistēmai, nodarot kaitējumu pārējo dzīvokļu īpašniekiem gan finan-

siāli, gan komforta ziņā; nelegālu pieslēgumu ar siltumenerģijas zagšanu vairāk nekā 10 gadus un avāriju 3.Adventē, nodarot zaudējumus vairāku desmitu tūkstošu eiro apmērā.

Kādā no tuvākajiem *Kurzemnieka* numuriem būs saruna ar *Kuldīgas siltumtīklu* vadītāju Andri Aniņu par pilsētā notiekošo siltumapgādes jomā.

Alberts Dinters
Kuldīgas siltumtīklu arhīva foto

Kuldīgas siltumtīklu darbinieki griež ciet maģistrāles ventilus, meklējot noplūdes rajonus.

Kuldīgā, Tehnikas ielā 2, atklāts nelegāls pieslēgums siltumtrasei – siltumenerģija tikusi nelikumīgi izmantota jeb zagta vairāk nekā desmit gadu.

Kopš apkures sezonas sākuma *Kuldīgas siltumtīkli* novēroja aizvien pieaugošu karstā ūdens noplūdi no siltumtrases. Noplūdes vietu izdevās atklāt un lokalizēt pērnā gada 4. decembrī pie bērnu dārza *Cīrulītis*, Pļavas ielā 11, kad bija sasniedzis biezs sniegš, bet ap ēku tas pamatīgā lokā bija nokūsis. Šāda situācija radusies nekvalitatīvi izbūvēta siltumtrases ievada dēļ. Rekonstruējot bērnu dārza ēku, ievads no ēkas pamatiem līdz telpai izbūvēts ar iekštelu izolāciju, kas nav hermētiski izolēta. Augstais gruntsūdens līmenis darījis savu, un laika gaitā mitrums veicinājis ievada koroziju un tā plīsumu šajā apkures sezonā, kas pazemē radījusi istu tvaika pirti.

LĪDZJŪTĪBAS

*Pār tevi smilšu klusums klāts,
Vien paliek atmiņas un tava mūža stāsts.*

/J.Rūsiņš./

Izsakām līdzjūtību ILGAS ZVIRBULES tuviniekiem, viņu mūžībā pavadot.

Bijušā SPK trikotāžas ceha kolektīvs

*Mēs klusi paliekam šai krastā,
Vēji šalkos un mierinās mūs,
Bet tava vieta, kas bija šai dzīvē,
Vienmēr mūsu atmiņās būs.*

/N.Dzirkale./

Skumju brīdī esam kopā un izsakām visdziļāko līdzjūtību ILGAS ZVIRBULES tuviniekiem, viņu mūžībā aizvadot.

Eglišu, Timošinu, Gruznovu ģimenes

*Daudz darbiņi padarīti,
Daudz soliņi iztecēti;
Lai nu mīļi Zemes māte
Pārklāj savu seģenti.*

/T.dz./

Izsakām līdzjūtību Ingai Valkovskai, vecmāmiņu mūžībā pavadot.

Kolēģi no Kuldīgas novada pašvaldības finanšu un ekonomikas nodaļas

*Aiz tevis dzīvība un gaisma paliek,
Un atmiņas kā krāšņš zieds.*

/J.Silazars./

Visdziļākā līdzjūtība VELGAS PIGEVIKAS tuviniekiem, viņu zemes klēpī guldot.

Valija, Agita, Rūta, Geņa

*Kad vakaram tavam neaust vairs rīts,
Kad mūžības gājiens tev iezvanīts,
Tad dvēsele brīva mūžībā iet,
Kur saule nekad vairs nenoriet.*

/B.Senkēviča./

Izsakām visdziļāko līdzjūtību VELGAS PIGEVIKAS tuviniekiem, viņu mūžības ceļā pavadot.

Bijušie darbinieki no veikala *Tine*

*Tiem, kas tevi mīļējuši,
Tava gaisma līdzi ies.*

/Ā.Elksne./

Visdziļākā līdzjūtība VELGAS tuviniekiem, viņu mūžībā aizvadot.

Velgas klasesbiedri

*Aiz katra paliek dzīve
Un pasacītais vārds,
Bet atmiņas tik dārgas
Sirds ilgi saglabās.*

/M.Jansone./

Izsakām visdziļāko līdzjūtību tuviniekiem, VELGU mūžībā pavadot.

Vija, Aina

*Te paliek pagalmš manu soļu iets
Un puķe, kam es sauli dāvājuši.
Šķiet, arī darbs ir beidzot padarīts,
Kur mīlot esmu sevi izteikusi.*

/K.Apškrūma./

Visdziļākā, vārdiem neizsakāmā līdzjūtība VELGAS tuvajiem.

Liene, Kaspars, Agrita, Uldis,
Veronika, Andersonu ģimene
Liepājā

Tu mīļēji dzīvi, un tā mīlēja tevi.

/Aforisms./

Visdziļākā līdzjūtība VELGAS tuvajiem, viņu mūžībā pavadot.

Maijas Karlstrēmas ģimene

*Cik tukšs un kluss nu kaktiņš, māt,
Kurš varēs tavā vietā stāt,
Kurš grūtā brīdī pienāks klāt?
Neviens tik tuvs vairs nebūs, māt.*

/Z.Purvs./

Skumju brīdī esam kopā ar savu kolēģi Solvītu, mammu smilšu kalniņā izvadot.

Skrundas ātrās palīdzības kolektīvs

Aicina pieteikt biznesa idejas

Līdz 24. janvārim Kurzemes jaunieši aicināti pieteikties biznesa plānošanas konkursam *Biznesa skices*. Konkurss pirmo reizi notiks trīs vecuma grupās – pamatskolas, vidusskolas un augstskolas. Kopējais naudas balvu fonds ir 13 750 eiro. Labākās komandas to sadalīs sava biznesa attīstībai. Pieteikšanās *Swedbank* mājaslapā.

Konkurss notiks trešo gadu, un arī šoreiz tajā tiks meklētas biznesa idejas, kas risina iedzīvotāju vajadzības ilgtspējīgā veidā, rūpējoties par planētu. Pirmo reizi konkursā līdzās vidusskolēniem varēs piedalīties arī 7.–9. klašu komandas un augstskolu bakalaura programmas studenti. Skolēniem dalība konkursā iespējama, ja skolā tiek izmantota *Junior Achievement Latvia* mācību metode *Skolēnu mācību uzņēmums*.

Konkurss norisināsies no 25. janvāra līdz 28. martam, un uzvarētāji visās vecuma grupās tiks paziņoti 31. martā. Uzvarētāji saņems 1500 eiro, 2. vietas ieguvēji – 1000 eiro, bet 3. vietas ieguvēji – 500 eiro pēc nodokļu nomaksas. Pamatskolas un vidusskolas grupā naudas balvas saņems arī skolotāji, kas konsultējuši uzvarētāju komandu.

Biznesa skices ļauj jauniešiem darboties biznesa videi pietuvinātos apstākļos un izmēģināt noderīgus rīkus un platformas, kā arī pārbaudīt savas biznesa idejas potenciālu un dzīvotspēju realitātē. Konkurss organizē *Swedbank* sadarbībā ar *Junior Achievement Latvia*, *Projektu banku* un Rīgas Tehniskās universitātes Zinātnes un inovāciju centra Dizaina fabrikas nodaļu.

Amanda Gustovska

INTERESANTI

Suņu un vilku krāsas

Bernes universitātes ģenētiķi Šveicē atklājuši suņu kažoka krāsojuma noslēpumu. Suņi un vilki spēj radīt divus pigmentus: melno (eumelanīnu) un dzelteni (feomelanīnu). Tas, kādā intensitātē un kurā ķermeņa zonā pigmenti parādās, ietekmē kažoka krāsu. Savukārt pigmentu rašanās atkarīga no specifiska proteīna, kas var izpausties piecos veidos. Līdz šim nebija skaidrības, kur rodas arktiskais jeb ļoti gaišais vilku un suņu apspalvojums, bet tagad zināms, ka tas cēlies no divus miljonus seniem vilku priekštečiem, kas nu jau izmiruši. Šo vilku ģēnus lielā mērā vēl saglabājuši pilnīgi baltie arktiskie vilki un Himalaju gaišie vilki. Pārsteidzoši, ka šis ģenētiskais materiāls visvairāk sasaucas ar šakāļiem un koiļotiem, nevis ar Eiropas pelēko vilku. Pētnieki skaidro, ka tas ir līdzīgi atklājumam par cilvēkiem, kuru DNS satur izmirušo neandertāliešu DNS fragmentus.

SEN

Strādnieki dzīvos jaunus dzīvokļos

Kurš gan braucot uz Rendu nebūs ievērojis baltu divstāvu māju līdzās MRS plaša patēriņa ceļam. Pašreiz tur pabeidz iekšējos apdares darbus. Vienā ēkas galā vēl rosās apmetēji b. Ozoliņš, Cielavs, Riekstiņš un Jermuška, podnieks b. Brencis iemūrē krāsnis. Vienlaikus otrajā galā b. Ošenieks jau krāso jauno dzīvokļu sienas. Februāra mēnesī māju nodosim nākamajiem saimniekiem, – saka celtnieku brigadieris b. Curišķis. Jā, nākamajā mēnesī 6 MRS ģimenes saņems dzīvokļus ar visām labierīcībām. Taču tā nav vienīgā jaunceltne, ko šogad saņems MRS kolektīvs. Otru dzīvojamo māju nodos lietošanā martā. Tajā būs ērti divistabu un trīsistabu dzīvokļi. Tomēr pati interesantākā un neparastākā jaunceltne top Rendā *Kučleju* krautuvē. Tāda veida celtne būs otrā republikā. Šīs dzīvojamās ēkas būvei pirmo reizi mūsu rajonā izmantots jauns būvmateriāls – zaru bloki. Jaunajai mājai jau uzlikta spāres.

Padomju Kuldīga 1961. gada 10. janvārī

Krāsotājam b. Ošeniekam jāpapūlas lai istabas būtu glītas un mājīgas.

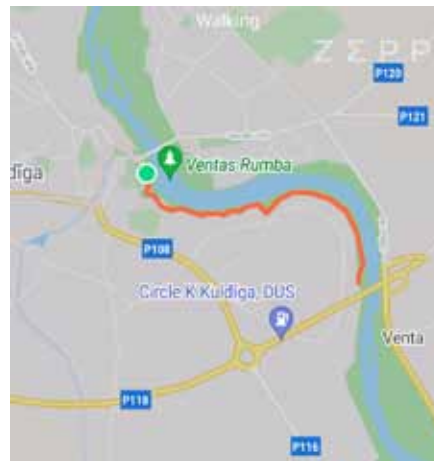
Jaunajos dzīvokļos jābūt labām krāsām. Un par to rūpējas b. Brencis.

REPORTĀŽA

Svaigs gaiss, kustības un laba kompānija

Trenere Jeļena Miezīte (no labās) nodarbībās uzsver iesildīšanās un atsildīšanās vingrojumu nozīmi. Ilze Berševica un Daiga Freiberga izpilda stiepšanās vingrinājumus.

Nodarbības laikā dalībnieces nūjo pa veselības taku Vēntas krastā no muzeja līdz jaunajam tiltam, pēc tam pavigro un dodas atpakaļ. Distances garums – nepilni pieci kilometri.

25. decembrī bija gada noslēguma nodarbība – daudz garāka un citā maršrutā. Noiet aptuveni 12 kilometri. Tā kā sniegš bija nesen uzsnidzis un tā bija daudz, paredzēto divu stundu vietā bija vajadzīgas trīs.

Nūjošanas nodarbības:

- ceturtdienās 18.15,
- sestdienās 9.00.

Tikšanās vieta: Kuldīga, Pils iela 1 (pie restorāna *Bangert's*).

Pieteikšanās un informācija: Jeļena Miezīte, tālr. 26405549. Nodarbības ir bez maksas.

Maršruts veda no zirgaudzētavas gar *Lapsu* mājām un vēl krietnu likumu pa piesniģušo mežu.

Ceturtdienas vakaros un sestdienas rītos pie restorāna *Bangert's* tiek nodarbināti entuziasti, lai kopā ar treneri Jeļenu Miezīti nūjotu pa veselības taku gar Ventu.

Nodarbības tiek organizētas Eiropas Sociālā fonda projektā *Veselības veicināšanas un slimību profilakses pakalpojumu pieejamības uzlabošana Kuldīgas no-*

vada iedzīvotājiem. Nodarbības ir bez maksas, un tajās aicināts pievienoties ikviens interesents. Tās notiek no pērnā gada marta un ir paredzētas līdz šī gada aprīlim.

J.Miezīte: „Projekta mērķis ir iemācīt cilvēkiem bez priekšzināšanām spert pirmos soļus nūjošanā un parādīt, kā veikt iesildīšanos un atsildīšanos, kas ir ļoti

vajadzīgas, bet ne visi tās veic.” Trenere pastāsta un nodemonstrē, kā nūjot, lai pareizi nodarbinātu visas muskuļu grupas un lai nedarītu sev pāri, darot to nepareizi. Dalībnieces ir gan no Kuldīgas, gan Rendas un Vārmes. Ir dāmas, kas apmeklē nodarbības un pēc tam turpina trenēties savā nodabā. Dalībnieki ir visu laiku, bet vasarā bijis vairāk. „Pat nedomāju, ka

būs nūjot gribētāji arī ziemā, bet ir. Ejam arī tad, ja snieg, vai vakaros, kad ir tumšs, – tad lietojam ap galvu apliekamos lukturīšus.” Ilze Berševica treniņos piedalās divus mēnešus: „Nūjošana man ir kas jauns! Iemācījos, patīk un iesaku to arī citiem, jo visu, ko darām, mēs darām tikai priekš sevis.” Daiga Freiberga pēc treneres

uzaicinājuma nūjot sākusi septembrī: „Esmu izlaidusi vienu vai divas nodarbības. No sākuma liekas grūti, bet, kad iemanās, tad gribas vēl gan svaigu gaisu, gan kustības. Pēc treniņa ir skaidrāka galva, visas negatīvās emocijas paliek laukā. Un kompānija ir lieliska!”

Laila Liepiņa, autore un nūjotāju arhīva foto